

The logo consists of a dark blue parallelogram tilted to the right, containing the letters 'KBN' in white, bold, sans-serif font.

KBN

KBN Finans

BRUKERMANUAL

Sist oppdatert: 13.12.2021

INNHOOLD

VELKOMMEN TIL KBN FINANS.....	4
NAVIGERE I MENYENE	5
Startsiden	6
Marked.....	8
Kalender	11
Lån & derivater	12
Analyser	15
Rapporter	22
Administrasjon.....	26
DETALJER I LÅNEAVTALEN	27
Detaljer	27
Syklus.....	29
Gebyr	30
Rentesikring	31
Garanti.....	32
Forlengelse	32
Endringslogg	34
OPPRETTE AVTALER.....	35
Tips før opprettelse av lån	35
Opprette et lån med fast rente	36
Opprette et lån med flytende rente	40
Opprette et sertifikatlån	43
Opprette et obligasjonslån	45
Opprette en renteswap	47
Opprette en swap fra eksisterende lån	49
Opprette en avtale med fremtidig start	50
ENDRE RENTE PÅ LØPENDE LÅN.....	51

SIMULERTE LÅN	52
BUDSJETTERE EKSTRAORDINÆRE AVDRAG	53
FILTER	54
MERKER	55
FORMÅL.....	56
OPPRETTE FINANSREGLEMENT	57
OPPRETTE EGNE RAPPORTER	59
PÅMINNELSER.....	61
SYSTEMADMINISTRASJON.....	62
Overordnet struktur.....	62
Opprette nye brukere.....	63
Opprette egendefinert renteindeks (f.eks. KLP PT-rente)	64
Fase eller Syklus ved endring av rente?.....	66
BEGREPER OG NØKKELTALL.....	67

OVERSIKT

VELKOMMEN TIL KBN FINANS

Denne manualen hjelper deg med å få en grunnleggende forståelse for funksjonene i de forskjellige delene i systemet. Det vil være enklere å bruke systemet hvis du tar deg tid til å lese gjennom denne manualen før du starter.

Innledningsvis vil vi kort beskrive hva de ulike hovedmenyene inneholder av muligheter. Ytterligere beskrivelser av fremgangsmåte for bruk av systemet vil du finne under delen som heter «Kom i gang».

Ta kontakt med din kundeansvarlige dersom du står fast eller har spørsmål som ikke besvares i denne manualen.

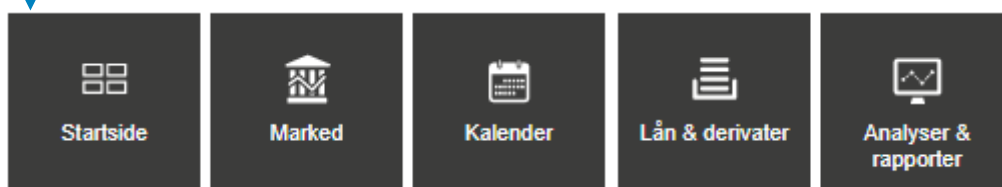
Lykke til ☺

NAVIGERE I MENYENE

På den øverste linjen på skjermen finner du noen nyttige ikoner som kan nå uavhengig av hvor i systemet du står.

 HOVEDMENY: Her finner du alle undermenyer i KBN Finans, vi vil gjennomgå disse senere i veiledningen.

Eksempel kommune ▾

Har du tilgang til flere organisasjoner (f.eks. flere kommuner), kan du veksle mellom disse ved å klikke på navnet til organisasjonen.

Søk etter et lån

Direkteoppslag på et kjent lånenummer du vil se nærmere på.

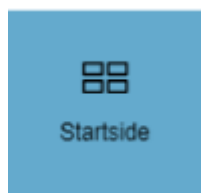
 Brukermanual

 Brukerinnstillinger, endre eget navn, bytte passord og velge språk.

 Påminnelser fra systemet. Opprett personlige påminnelser på e-post i forkant av ulike hendelser. F.eks hovedforfall, utløp av fast margin og fastrente, samt neste betalingstermin. Se eget avsnitt for opprettelse av påminnelser.

 LOGG UT

STARTSIDEN

Startsiden er det første som møter deg etter innlogging. Den viser utvalgte grafiske oversikter og noen nøkkeltall med den viktigste informasjonen om gjeldsporteføljen din. Fra startsiden får du raskt oversikt over porteføljen din.

- Startsiden viser kun status per DAGENS DATO.
- Tilpass startsiden slik du selv ønsker å møte den ved å klikke på «Endre» øverst i høyre hjørne. Legg til eller fjern informasjonsbokser, eller endre antall kolonner.
- Lag egendefinerte filtre i den blå nedtrekksmenyen der det står «Alle lån» Alle lån 31 / 49. Filtre du oppretter kan benyttes i alle menyer i KBN Finans. Se eget avsnitt om denne nyttige funksjonen.

Startsiden kan tilpasses slik du ønsker ved å klikke på «Endre»:

The screenshot displays the KBN Finans dashboard for 'Eksempel kommune'. The interface includes a navigation bar with the KBN logo, the user's name, and a search bar. The main content area is divided into several sections:

- Din portefølje NOK i 29.06.2021:** Shows key metrics such as 'Andel gjeld til forfall innen 12 mnd' (19.47%), 'Gjeldende rente (30/360)' (1.78%), 'Rentebinding' (2.82 År), and 'Kapitalbinding' (10.61 År). A total of 5 440,21M NOK is shown as 'Restgjeld etter termin'.
- Historisk og implisitt rentekurve:** A line chart comparing NIBOR3M, NOK SWAP 10Y, and NOK SWAP 5Y rates over time.
- Renter - NOK - 29.06.2021:** A table showing interest rates for different maturities.
- Kommende hendelser:** A list of upcoming events, including loan repayments and interest payments.
- Kommende terminer:** A list of upcoming terms, including interest payments and principal repayments.
- Utløp av bindingsperiode fastrente:** A list of upcoming fixed-rate interest payments.
- Produktfordeling:** A pie chart showing the distribution of products, including 'Fastrente Bullet' (6.67%), 'Fastrente' (26.66%), 'Pt. rente' (12.13%), 'Sertifikat' (12.11%), '3 mnd Nibor' (24.40%), 'Husbanken Nylønder' (8.18%), 'Husbanken fast' (2.51%), and 'Grønn p.t.' (0.03%).

Under «Endre startside» kan du legge til, fjerne og organisere visningsboksene som du vil ved å «dra og slippe»:

Endre startside Avbryt Gjenopprett til standard Publiser Publiser for alle brukere

Endre Forhåndsvis

Layout

Widget

Beskrivelse

Avdragsprognose og rentekostnader pr. kvartal

Årlig avdrags betaling

3 mnd Nibor historikk

Rentekostnader

Nøkkeltall ✕

Historisk og implisitt rentekurve ✕

Korte renter ✕

Kommende hendelser ✕

Produktfordeling ✕

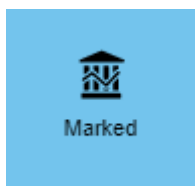
Utestående pr. produkt type ✕

Finansielle risikoer ✕

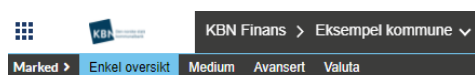
KBN Finans brukermanual

Side 7 av 72

MARKED

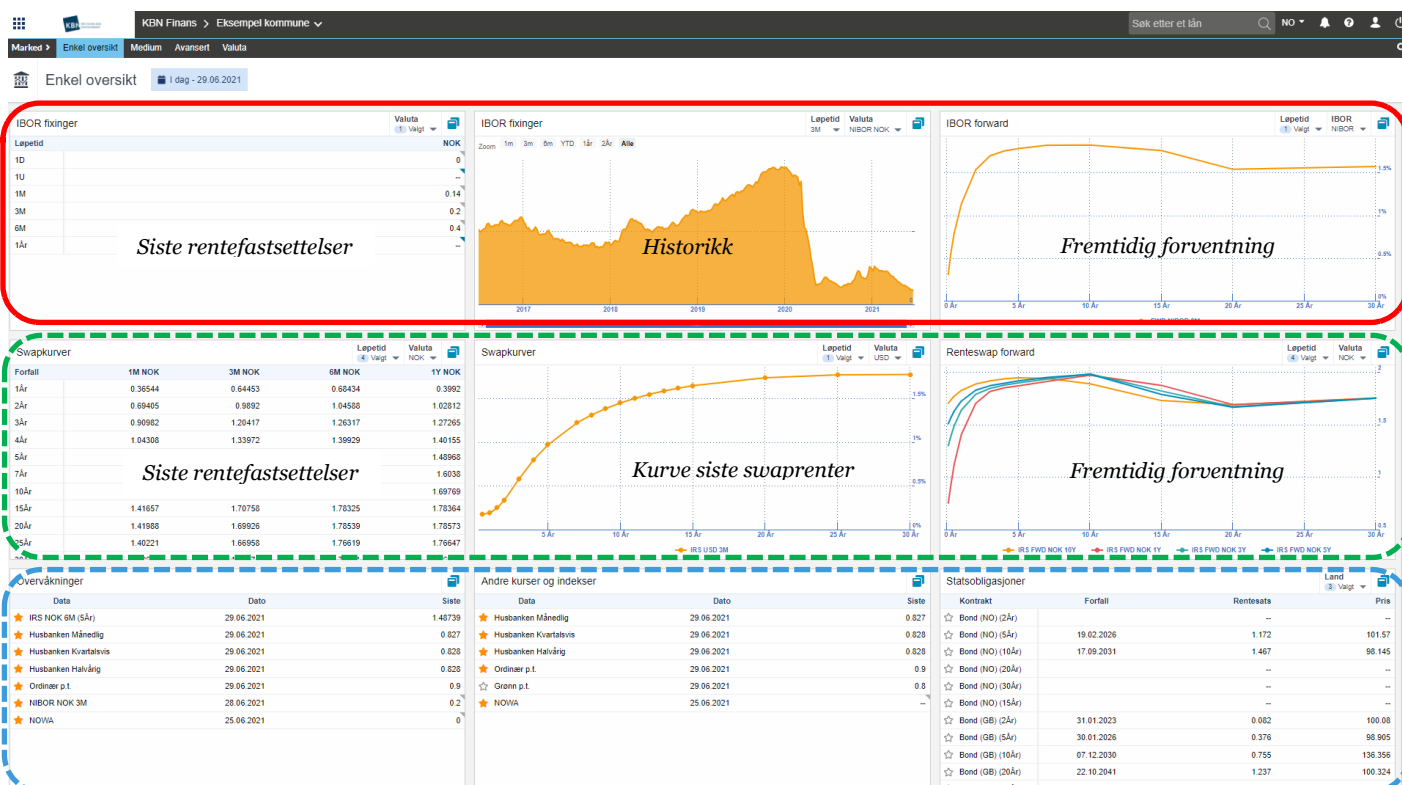
Under Marked finner du både historiske renter og forventede fremtidige rentekurver, for bl.a. NIBOR-renter, KBNs PT-rente, Husbankens flytende renter og swap-renter. De vanligste rentene finner du under «Enkel oversikt». Øvrige renter og valutainformasjon finnes også under menyene vi har kalt Medium, Avansert og Valuta. I denne veiledningen vil vi kun ta for oss «Enkel oversikt».

Øverst på siden finner du datoboksen 1 dag - 29.06.2021. Den angir som standard dagens dato. Ønsker du å se rentebildet fra en historisk dato, kan du klikke i boksen og velge ønsket dato tilbake i tid. Fargen skifter da fra blå til oransje

 12.06.2019 . Da vil også de forventede fremtidige rentekurvene vises slik de så ut på den historiske datoen. For å komme tilbake til dagens dato, klikk på .

- **Øverst (rød ramme):** Flytende interbankrenter (IBOR). Ved å velge valuta NOK vises norske interbankrenter, kjent som NIBOR, hvor 3mnd NIBOR er mest brukt. Dette er altså flytende renteindeksjer, uten marginpåslag for et lån.
- **Midten (grønn ramme):** Faste renteindikasjoner i form av markedets swap-renter. Renten mot 3m er mest brukt. Disse utgjør «sålen» for hvilke fastrenter som kan tilbys, uten marginpåslag for et lån.
- **Nederst (blå ramme):** Renter valgt for overvåkning (markert med stjerne), flytende renter fra Husbanken, statsobligasjoner og øvrig.

Vi skal nå se hvordan du kan hente ut ytterligere informasjon om en valgfri rente. Vi vil i dette eksemplet ta utgangspunkt i 3m NIBOR, men fremgangsmåten er identisk for alle renter.

IBOR fixinger		Valuta
		1 Valgt
Løpetid		NOK
1D		0
1U		-
1M		0.14
3M		0.2
6M		0.4
1År		-

Ved å klikke på rentesatsen i tabellen for 3m NIBOR (se over), vil det åpne seg et nytt vindu (se under). Vinduet viser tre faner; Pris, Historiske data og Forward data.

Fanen «Pris» viser tidspunkt for siste oppdatering, tabell med tidligere rentefastsettelse, og egenskaper for produktet.

NIBOR NOK 3M		Overvåkinger	i dag - 29.06.2021
Interest Rate	Interbank Offered Rate	Siste oppdatering : 28.06.2021	
Pris	Historiske data	Forward data	
Siste verdi:	0.2	Egenskaper	
1 uke siden:	0.19	Land	NO
1 måned siden:	0.24	Valuta	NOK
3 måneder siden:	0.38	Beregningsdager	ACT/360
1 år siden:	0.36	Prisingsmetode	FIXING
		Kurs	NIBOR
		Løpetid	3M

Fanen «Historiske data» viser grafisk fremstilling av historikk. Velg mellom forskjellige periodevisninger, sammenlign med en annen renteindeks, eller eksporter data til excel.

Fanen «Forward data» viser grafisk fremstilling av hvordan markedet forventer at 3m NIBOR skal utvikle seg. Også her kan du definere perioden selv, sammenligne med en annen rentekurve, eller eksportere til excel.

Det er nyttig å ha et forhold til den forventede rentekurven for flytende lån. F.eks. vil fremtidige terminer i nedbetalingsplanen for lån tilknyttet 3 mnd NIBOR følge renten langs den forventede kurven til 3 mnd NIBOR, med tillegg av lånets margin.

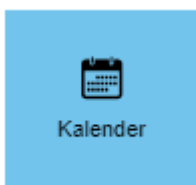
Sammenligne kurver

Det kan være interessant å sammenligne rentekurver i samme bilde. Du kan sammenligne både historikk og fremtidige forventninger. Det kan derimot være vanskelig å tolke navnene på de ulike rentekurvene som ligger tilgjengelig. Her et par tips som kan hjelpe.

- Finn norske fastrenter (uten margin) ved å skrive «IRS NOK 3M» og velg f.eks. 5Y for å få 5 års swaprente, eller 10y for 10 års swaprente.
- Finn alle norske tilgjengelige rentekurver ved bare å skrive «NOK» i søkefeltet.
- Nedenfor vises eksempel på 3m NIBOR (oransje) sammenlignet med 5 års fastrenteswap (rød)

KALENDER

Kalender gir en oversiktlig visning av alle hendelser for porteføljen, inkludert de lån og avtaler du selv legger inn. Du kan velge visning på uke, måned, eller år. Ved årlig visning vil kalenderen kunne se ut som nedenfor.

The screenshot displays the KBN Finans calendar interface. At the top, there is a navigation bar with 'KBN Finans > Eksempel kommune' and a search bar. Below this, the 'Portefølje' (Portfolio) is set to 'Alle lån' (All loans). The main area is divided into three sections:

- Filter (green dashed box):** A sidebar on the left with a 'Filtre' header. It includes 'Hendelser' (Events) with a 'Velg alle' (Select all) option. Under 'Standard hendelser' (Standard events), several items are checked: 'Forfall' (Maturity), 'Betaling' (Payment), 'Bindingsdato fastrente' (Fixed rate binding date), 'Margin binding', and 'Fixing'. Other options like 'Spread Revision', 'Swap Cancellation', 'Revisjon av collateral', and 'Prepayment Penalty' are unchecked. There is also a section for 'Egendefinerte hendelser' (Custom events).
- Kalender (red solid box):** A monthly calendar view for the year 2021. The months shown are januar, februar, mars, april, mai, and juni. Each date is represented by a small circle. Blue circles with numbers inside indicate the number of events for that date. For example, in January, the 1st has 8 events, the 2nd has 2, the 4th has 1, the 5th has 1, the 8th has 1, the 12th has 2, the 13th has 1, the 15th has 1, the 18th has 1, the 20th has 1, the 22nd has 1, the 25th has 2, and the 29th has 1. Similar indicators are present for other months.
- Kommende hendelser (blue dashed box):** A panel on the right titled 'Kommende hendelser' (Upcoming events). It shows a list of events with their dates and amounts. The first event is 'Forfall' (Maturity) on 24.08.2021 for 300 000 000,00 NOK (KBN-20200341). Other events include 'Betaling' (Payment) on 13.09.2021 for 359 000 000,00 NOK (KBN-20200363), 'Forfall' on 04.11.2021 for 250 000 000,00 NOK (KBN-20080181), 'Forfall' on 01.03.2023 for 5 246,00 NOK (HUS-11404193-1), 'Betaling' on 01.04.2023 for 6 300,00 NOK (HUS-11341406-1), and 'Betaling' on 01.07.2021 for 1 260 407,00 NOK (KBN-20130094). The last event is 'Betaling' on 01.07.2021 for 94 960,00 NOK.

Filtre (grønn ramme): Viser forskjellige hendelsestyper. Relevante hendelsestyper vil være Forfall, Betaling, Bindingsdato fastrente, Marginbinding og Fixing (rentefastsettelsesdato på NIBOR).

Kalendervisning (rød ramme): Viser markert med blå indikator dersom datoen har en hendelse, tallet i den blå indikatoren viser hvor mange hendelser datoen har. Ved å holde pekeren over datoen, vil du se informasjon om hendelsene, og kan klikke deg inn på hendelsens detaljer.

Kommende hendelser (blå ramme): Viser hendelsene som ligger nærmest i tid. Klikk på hendelsen for å se detaljer.

- Forfall, endelig forfallsdato for lån, obligasjoner, sertifikater og rentesikringer. Viser i rødt.
- Betaling, historiske og fremtidige betalinger for alle lån og rentesikringer. Viser i blått.
- Utløp av bindingsperiode på fastrente og utløp av bindingsperiode fast margin. Viser i gult.

Motta påminnelser sendt til din e-post i forkant av hendelser i kalenderen, lag disse ved å klikke på øverst i høyre hjørne (se eget avsnitt).

Kalenderoversikten kan lastes ned til Excel ved å klikke på knappen øverst i høyre hjørne. Da kan du velge hvilken periode du ønsker å laste ned, og filen vil være sortert etter dato. Kalenderen kan ikke importeres direkte til Outlook.

LÅN & DERIVATER

Lån & derivater

Under Lån & Derivater finner du oversikten over lån og andre avtaler, og gir deg mulighet for en komplett oversikt over porteføljen.

- Lån fra KBN ligger tilgjengelig og oppdateres daglig.
- Lån fra Husbanken kan importeres av KBN og oppdateres automatisk. Kontakt oss dersom du ønsker dette.
- Lån og renteswapper (derivater) fra andre banker legges til og vedlikeholdes manuelt.

Øverst på siden finner du tre valg: **Portefølje** **Utkast** **Simulering**

- **Portefølje**

Viser løpende avtaler. Fra Portefølje kan du også opprette og legge til nye lån i porteføljen.

- **Utkast**

Viser alle avtaler som er under opprettelse, men som ikke er satt til status Løpende eller Simulering. Avtaler i Utkast påvirker ikke den løpende porteføljen.

- **Simulering**

Viser avtalene som er opprettet til bruk for simulering i porteføljen, f.eks. budsjetterte låneopptak i økonomiplanperioden. Avtaler under simulering påvirker ikke porteføljen før de aktivt velges til i analyser og rapporter. Når en avtale er under Simulering, kan du ved å legge til et «Merke» inkludere den i Analyser og Rapporter, for å se hvordan et låneopptaket vil virke inn på porteføljen. Mer om dette følger i eget avsnitt.

Felles for **Portefølje** **Utkast** **Simulering** er at du kan benytte Filter, sortere på en rekke ulike måter, søke direkte etter en lånereferanse, velge visning av f.eks. lån som har forfalt, eller eksportere oversikten til excel. For å se lånedetaljer klikker du bare på det aktuelle lånet.

Lån & derivater > **Portefølje** Utkast Simulering

Portefølje Alle lån 19 / 27 **Legg til nytt lån**

Søk Sortere etter Långiver LÅN DERIVAT VERDIPAPIR Alle LØPENDE FORFALT Eksporter

KommunalBanken 9						
STD LÅN	DEM-20110492	25 767 930,00 NOK	30.12.2011	02.07.2018	Demo kommune	✓
	NIBOR3M + 0,700000%	17 839 410,00 NOK	30.12.2031	798 837,00 NOK	KommunalBanken	
STD LÅN	DEM-20150361	200 000 000,00 NOK	12.08.2015	13.08.2018	Demo kommune	✓
	Fastrente 2,550000%	200 000 000,00 NOK	12.08.2025	5 085 833,00 NOK	KommunalBanken	
STD LÅN	DEM-20070014	300 000 000,00 NOK	11.01.2007	01.02.2019	Demo kommune	✓
	Fastrente 1,810000%	190 000 000,00 NOK	02.02.2037	13 439 000,00 NOK	KommunalBanken	
STD LÅN	DEM-20030571	18 044 000,00 NOK	18.07.2003	16.07.2018	Demo kommune	✓
	Ordinær p.t. + 0,000000%	6 755 430,00 NOK	15.07.2033	272 297,00 NOK	KommunalBanken	
STD LÅN	DEM-20150020	350 000 000,00 NOK	14.01.2015	14.01.2019	Demo kommune	✓
	Fastrente 2,070000%	350 000 000,00 NOK	14.01.2025	7 224 875,00 NOK	KommunalBanken	
STD LÅN	DEM-20110039	30 000 000,00 NOK	09.02.2011	09.08.2018	Demo kommune	✓
	Grønn p.t. + 0,000000%	23 389 890,00 NOK	11.02.2041	687 258,00 NOK	KommunalBanken	
STD LÅN	DEM-20100158	66 275 000,00 NOK	19.03.2010	19.09.2018	Demo kommune	✓
	NIBOR3M + 0,700000%	48 601 720,00 NOK	19.03.2040	1 541 779,00 NOK	KommunalBanken	

Øvrige muligheter i porteføljeoversikten:

- Legge til nye lån i porteføljen **Legg til nytt lån**. Lån i KBN vil automatisk vises i systemet.
- Søke etter lån ved å skrive inn egne eller eksterne referanser
- Sortere porteføljen etter flere ulike egenskaper, via knappen «Referanse»
- Vise kun lån **LÅN**, derivat **DERIVAT** eller verdipapir **VERDIPAPIR** (obligasjonslån) eller alle **Alle** avtaler.
- Vise kun løpende lån, forfalte lån eller alle lån **Alle** **LØPENDE** **FORFALT**
- Vise spesifikke egenskaper for et konkret lån ved å klikke på lånelinjen.
- Se om lån har regler for forlengelse, vises ved indikatoren **C**
- Se om et lån er knyttet til en swap, vises ved at swappens referanse ligger på lånelinjen, f.eks **0076**
- Sortere lån etter tagger som er satt på lån (f.eks lån tagget med VAR eller lignende)
- Eksportere porteføljen til Excel, som vi skal se nærmere på nedenfor

Eksporter portefølje til Excel:

Når du er i fanen Portefølje og ser den utvalgte porteføljen, kan du ved å klikke på **Eksporter** for å eksportere nedbetalingsplaner og rapporter til Excel.

Ved å klikke på **X Eksportere nedbetalingsplaner til excel** vil du få opp følgende valg:

Generelle eksportvalg

Ingen vanlige valg mulig

Vanlige valg [Alle](#) / [Ingen](#)

Nedbetalingsplan

Nøkkeltall og egenskaper sammenstilt per låneprodukt

Spesielle valg [Alle](#) / [Ingen](#)

Detaljer sammenstilt per låneprodukt

Avbryt | Eksporter

Nedbetalingsplan

Nedbetalingsplan for alle avtaler vises i egne arkfaner, i tillegg til f.eks. rentesats.

Nøkkeltall og egenskaper sammenstilt per låneprodukt

Omfattende oversikt hvor produkter (f.eks. Swap, Lån, Sertifikat) fordelt i egne arkfaner. I hver arkfane vises avtalene i rader, med en rekke nøkkeltall per avtale fordelt i kolonner, herunder markedsverdier, rente- og kapitalbinding, påløpte renter osv.

Detaljer sammenstilt per låneprodukt

Enklere oversikt hvor produkter (f.eks. Swap, Lån, Sertifikat) fordelt i egne arkfaner. I hver arkfane vises avtalene i rader, med et enklere utvalg av nøkkeltall per avtale fordelt i kolonner.

Videre kan du under Eksporter ▾ velge bokføringsrapporter, som også eksporteres til Excel:

 Bokføringsrapport

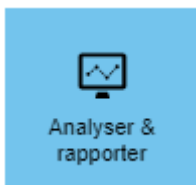
Rapport over kontantstrømmer for en egendefinert periode (fra-dato og til-dato). Viser bl.a. beløp, betalingsdato og fordeling avdrag og renter per transaksjon.

 Bokføringsrapport med egne verdier

Samme rapport som bokføringsrapport, med tillegg av Formål og Produkt.

For å ta ut rapporter utover selve nedbetalingsplaner, anbefaler vi å gjøre dette fra menyen Analyser & Rapporter, for større utvalg og fleksibilitet.

ANALYSER

Her finner du ulike verktøy og rapportmuligheter til å se nærmere på porteføljen, både historisk og fremtidig utvikling. Du kommer først inn i Analyse, for å gå inn i Rapporter, klikk på Rapporter øverst på siden:

Analysen viser følgende nøkkeltall:

Nøkkeltall	19,47%	1,78%	2,10%	2,81 År	10,60 År	5 439,77M NOK
Andel gjeld til forfall innen 12 mnd	Gjeldende rente (30/360)	Gjennomsnittlig rente neste 12 mnd (eks. refin, 30/360)	Rentebinding	Kapitalbinding	Restgjeld etter termin	

Velg visning

Generelle trender Historikk for utvalgte nøkkeltall	Gjeldsprofil Historisk analyse og prognose for restgjeld og gjennomsnittlig rente	Finansielle risikoer Analyse av kapitalbinding og rentebinding	Fast/Flytende rente analyse Fordeling mellom fast og flytende rente analysert historisk og med prognose	Rentekostnader Historisk analyse og prognose for rentekostnader	Rentebinding eksponering (spot) Fordeling av kort rentebinding (< 1 år) og lang rentebinding
Rentebinding periodisk eksponering Historisk og fremtidig analyse av kortsiktig (rentebinding < 1 år) og langsiktig eksponering.	Utestående balanse og derivat fordeling Utestående balanse og derivat fordeling mellom motparter	Detaljert gjeldsprofil Detaljert gjeldsprofil	Periodisk kontantstrøm Periodisk kontantstrøm	Finansreglement Finansreglement analyse på enhetsnivå	

Under **Analyse** kan du analysere porteføljen basert på forskjellige perspektiver, beregne aggregerte nøkkeltall osv. Analysene er forhåndsdefinert mht innhold, men du kan selv velge visningsmetode, analyseperiode og frekvens. De fleste analysevisninger har felles funksjonalitet øverst i verktøylinjen:

Tidsperiode : 2021-01-01 - 2026-01-01 Årlig (ved periodeslutt)	☒ Inkludere derivater	☐ Inkluder gebyrer	Merking i simulert portefølje Ingen	Rentescenario Ingen	FX Rate Scenario Market
---	---	---	--	------------------------	----------------------------

- Velge hvilken **tidsperiode og frekvens** du ønsker analyse for, dvs du kan kjøre analysen fra en gitt historisk dato.
- Inkludere effekten av **derivater** (rentebytteavtaler/swapper)
- Inkludere effekten av eventuelle gebyrer som er registrert
- Inkludere **simulerte avtaler** ved å legge til simulerte lån med Merker (Merking i simulert portefølje)
- Legge på **rentescenario**
- Eksportere tabeller til excel og grafikk til bildefiler

I tillegg kan du også bruke **filter** for å velge hvilke avtaler som skal inngå i analysen, og endre hvilken analysedato du ønsker i datofeltet.

Kort om de de ulike analysene:

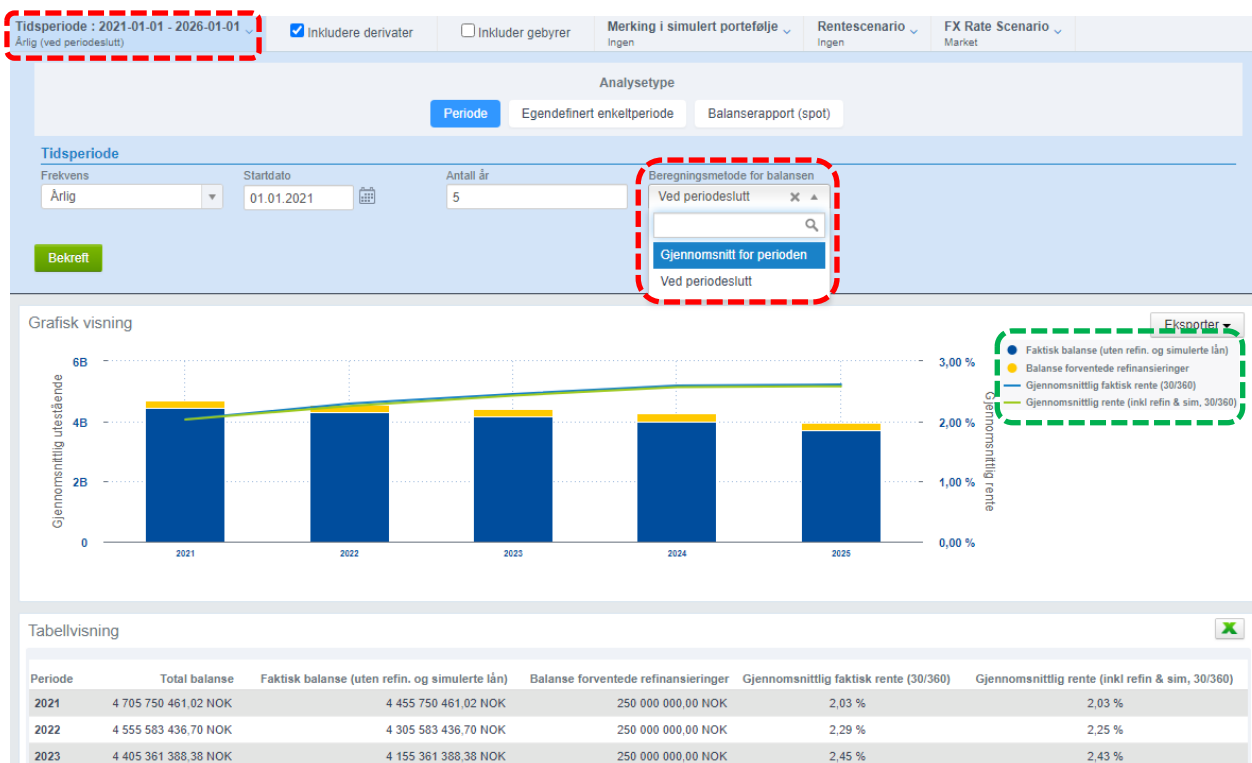
- Generelle trender** > Viser historiske trender for utvalgte nøkkeltall. Det kan velges ulike frekvenser (månedlig, kvartalsvis, tertialvis, halvårlig og årlig). Tips: Velg en dato tilbake i tid for å få analysen f.eks per den 1. i hvert kvartal.

	20.08.2021	20.05.2021	20.02.2021	20.11.2020	20.08.2020
Utestående netto balanse	5 432 820 819,68 NOK	5 107 175 011,01 NOK	4 871 952 625,34 NOK	4 676 893 001,67 NOK	4 706 601 466,00 NOK
Brutto restgjeld	5 432 820 819,68 NOK	5 107 175 011,01 NOK	4 871 952 625,34 NOK	4 676 893 001,67 NOK	4 706 601 466,00 NOK
Utestående nominelt i derivater	550 000 000,00 NOK	850 000 000,00 NOK	968 000 000,00 NOK	968 000 000,00 NOK	968 000 000,00 NOK
Derivater i % av restgjeld	10,12 %	16,64 %	19,87 %	20,70 %	20,57 %
Gjennomsnittlig rente siste 12 mnd (30/360)	2,10 %	2,29 %	2,47 %	2,68 %	2,90 %
Rentekostnader siste 12 mnd	104 998 782,75 NOK	109 224 867,29 NOK	113 561 444,92 NOK	119 090 717,22 NOK	121 220 289,40 NOK
Påløpte renter	16 367 676,93 NOK	15 923 479,06 NOK	15 451 502,17 NOK	14 568 402,16 NOK	25 802 536,71 NOK
Rentebinding	2,71 År	2,43 År	2,70 År	2,99 År	3,01 År
Andel av rentebinding < 1 år	55,78 %	58,60 %	56,38 %	54,34 %	54,41 %
Kapitalbinding	10,47 År	10,00 År	9,52 År	9,69 År	9,74 År
Andel gjeld til forfall innen 12 mnd	19,49 %	20,57 %	21,43 %	23,55 %	18,09 %
Gjenværende løpetid lengste enkeltlån	49,61 År	49,86 År	49,11 År	49,36 År	49,61 År

- Gjeldsprofil** > Viser som historisk og fremtidig utvikling i gjelden, grafisk og i tabell som kan eksporteres til Excel.

Ved å klikke på Periodeboksen øverst til venstre kan du velge frekvens, startdato, antall år og om du vil vise gjelden som **snitt for perioden** eller gjeld ved hver **periodeslutt**. Under analysetype kan du også veksle fra Periodevisning, til Egendefinert enkeltperiode (fra dato og til dato), eller Balanserapport (per en spesifikk dato).

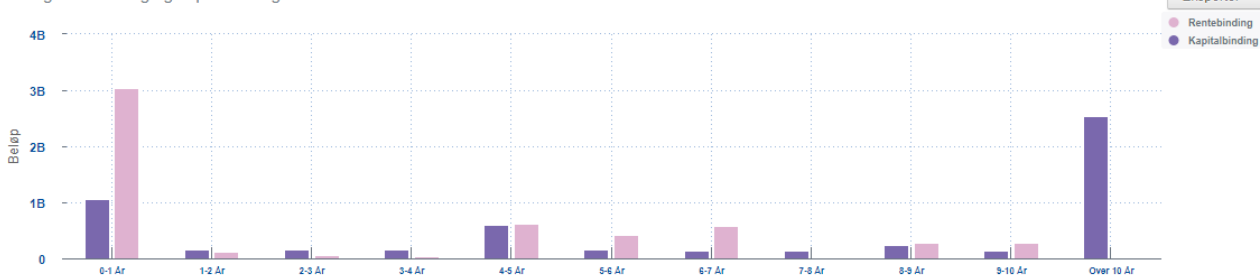
Tips: Ved å klikke på indikatorene for grafisk visning øverst til høyre i analysen (grønn firkant), velger du å vise grafikken med eller uten indikatoren. Dette gjelder for de fleste grafiske visninger.

Finansielle risikoer

Viser fordeling av rentebinding og kapitalbinding fordelt i perioder fra 0-10 år og utover 10 år. Se ordliste for forklaring av begrepene.

Fordeling rentebinding og kapitalbinding

Tabellvisning

Intervall	Rentebinding			Kapitalbinding		
	Gjennomsnitt	Del av ratio	Belep	Gjennomsnitt	Del av ratio	Belep
0-1 År	0,06 År	55,78 %	3 030 456 433,68 NOK	0,14 År	19,49 %	1 059 119 374,32 NOK
1-2 År	1,26 År	2,06 %	111 777 899,00 NOK	1,45 År	2,76 %	150 208 604,32 NOK
2-3 År	2,50 År	1,20 %	65 456 252,00 NOK	2,45 År	2,76 %	150 140 982,32 NOK
3-4 År	3,46 År	0,88 %	47 749 465,00 NOK	3,45 År	2,77 %	150 271 329,32 NOK
4-5 År	4,41 År	11,24 %	610 826 143,00 NOK	4,58 År	11,17 %	606 816 001,32 NOK
5-6 År	5,39 År	7,68 %	417 196 365,00 NOK	5,45 År	2,77 %	150 389 062,32 NOK
6-7 År	6,92 År	10,53 %	572 200 027,00 NOK	6,43 År	2,59 %	140 688 597,32 NOK
7-8 År	7,41 År	0,41 %	22 204 012,00 NOK	7,46 År	2,41 %	130 730 312,32 NOK
8-9 År	8,29 År	5,19 %	282 208 068,00 NOK	8,55 År	4,25 %	230 818 074,32 NOK
9-10 År	9,75 År	5,00 %	271 378 720,00 NOK	9,45 År	2,41 %	130 827 521,32 NOK
Over 10 År	10,45 År	0,03 %	1 367 435,00 NOK	18,53 År	46,62 %	2 532 810 960,48 NOK
Total	2,71 År	100,00 %	5 432 820 819,68 NOK	10,47 År	100,00 %	5 432 820 819,68 NOK

- Fast/Flytende rente analyse** Viser fordeling av fast vs. flytende rente, i volum og prosent.

Ved å klikke på Periodeboksen øverst til venstre kan du velge frekvens, startdato, antall. Under analysetype kan du også veksle fra Periodevisning, til Egendefinert enkeltperiode (fra dato og til dato), eller Balanserapport (per en spesifikk dato).

Tidsperiode : 2021-01-01 - 2026-01-01
 Inkludere fornyelser Merking i simulert portefølje: Ingen Rentescenario: Ingen FX Rate Scenario: Market

Analysetype

Tidsperiode

Frekvens: Startdato: Antall år:

Grafisk visning

Tabellvisning

Periode	Fastrente (inkl. derivat)	Flytende rente (inkl. derivat)	Fastrente (eksl. derivat)	Flytenderente (eksl. derivat)	Total restgjeld
2021	2 539 353 947,38 NOK	2 444 975 415,10 NOK	1 810 400 522,73 NOK	3 173 928 839,75 NOK	4 984 329 362,48 NOK
2022	2 450 303 168,70 NOK	1 936 066 352,28 NOK	1 900 303 168,70 NOK	2 486 066 352,28 NOK	4 386 369 520,98 NOK
2023	2 295 157 627,19 NOK	1 941 046 966,00 NOK	1 745 157 627,19 NOK	2 491 046 966,00 NOK	4 236 204 593,19 NOK

- Rentekostnader** > Viser historisk og fremtidig utvikling av rentekostnader. Velg ønsket frekvens, startdato og antall år. Du kan alternativt velge Egendefinert enkeltperiode som viser fra-dato, til-dato og snitt for perioden. I eksemplet nedenfor har vi lagt til en simulert avtale, som vises i form av egen farge i grafikk og egen kolonne i tabell.

Tidsperiode : 2021-01-01 - 2026-01-01
 Årlig Inkludere derivater Inkludere fornyelser Inkluder gebyrer **Merking i simulert portefølje** Eksempel sim Rentescenario Ingen FX Rate Scenario Markert

Analysetype
 Periode Egendefinert enkeltperiode

Tidsperiode
 Frekvens: Årlig Startdato: 01.01.2021 Antall år: 5

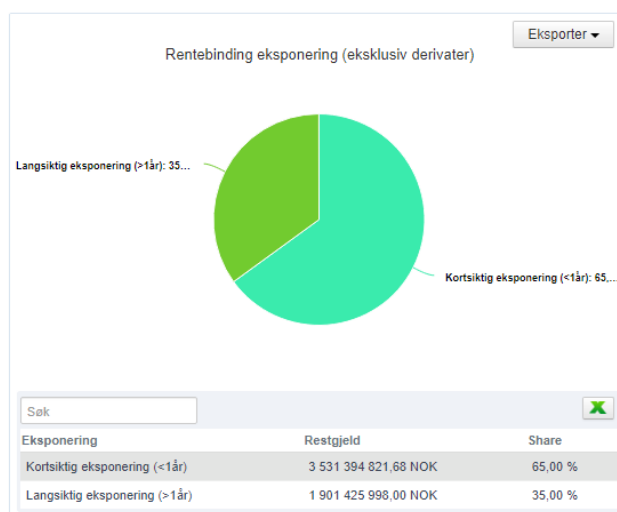
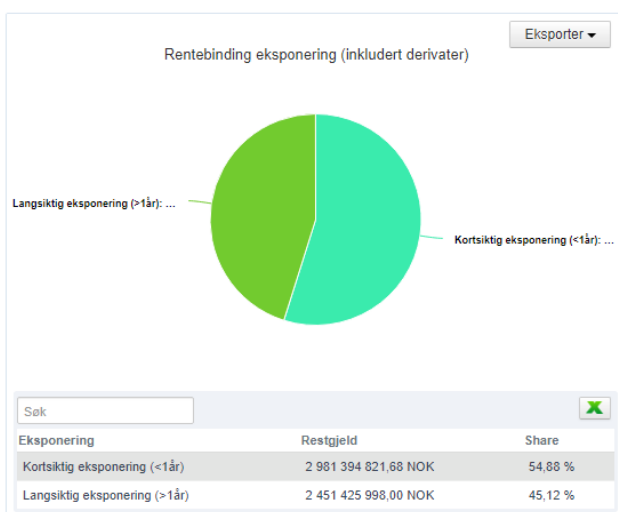
Bekreft

Grafisk visning

Tabellvisning

Periode	Totale rentekostnader	Rentekostnader på løpende lån	Rentekostnad på simulerte lån
2021	102 394 423,02 NOK	101 375 987,77 NOK	1 018 435,25 NOK
2022	115 526 345,55 NOK	100 550 485,11 NOK	14 975 860,44 NOK
2023	132 253 192,73 NOK	103 971 431,29 NOK	28 281 761,44 NOK
2024	134 691 187,46 NOK	105 966 437,49 NOK	28 724 749,97 NOK
2025	129 464 546,16 NOK	102 342 741,46 NOK	27 121 804,70 NOK
01.01.2021 - 01.01.2026	614 329 694,92 NOK	514 207 083,12 NOK	100 122 611,80 NOK

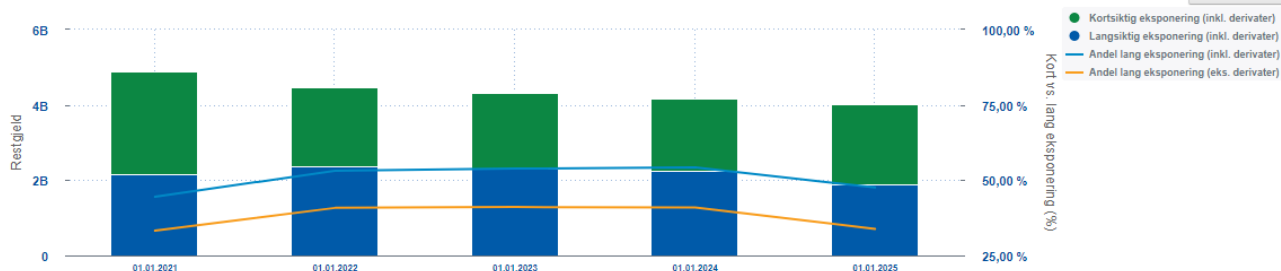
- Rentebinding eksponering (spot)** > Viser fordelingen av kort (< 1 år) og lang (> 1 år) rentebinding per en gitt dato, med og uten derivater.

Rentebinding periodisk eksponering

- Viser forventet utvikling i andel kort (< 1 år) og lang (> 1 år) rentebinding, med og uten derivater.

Grafisk visning

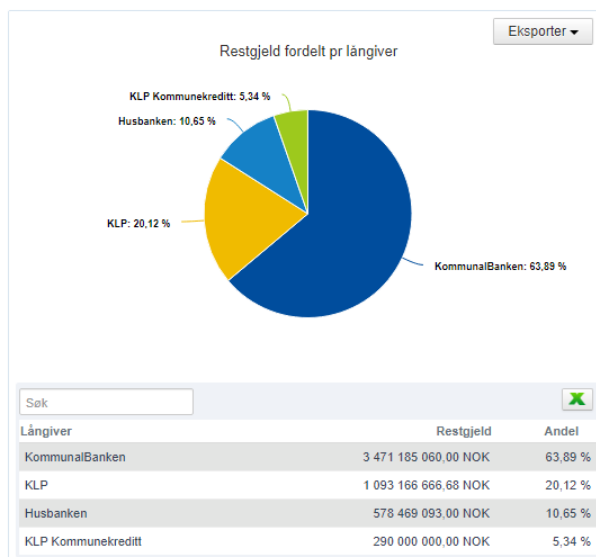
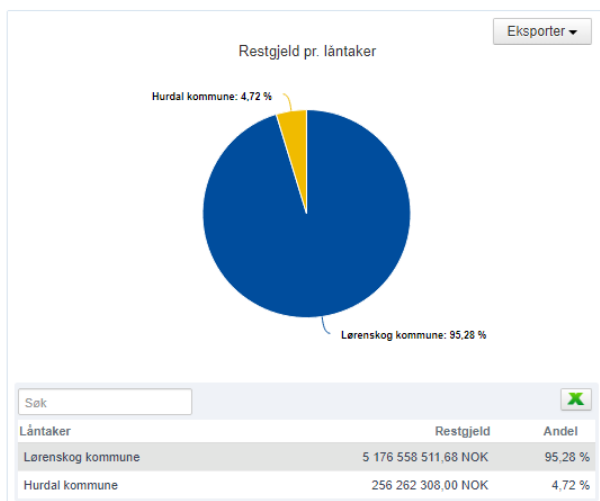
Tabellvisning

Date (Start of Day)	Kortsiktig eksponering (inkl. derivater)	Langsiktig eksponering (inkl. derivater)	Kortsiktig eksponering (eks. derivater)	Langsiktig eksponering (eks. derivater)	Total utestående balanse
01.01.2021	2 709 529 171,34 NOK	2 170 475 444,00 NOK	3 259 529 171,34 NOK	1 620 475 444,00 NOK	4 880 004 615,34 NOK
01.01.2022	2 087 878 892,02 NOK	2 367 871 569,00 NOK	2 637 878 892,02 NOK	1 817 871 569,00 NOK	4 455 750 461,02 NOK
01.01.2023	1 986 780 033,70 NOK	2 318 803 403,00 NOK	2 536 780 033,70 NOK	1 768 803 403,00 NOK	4 305 583 436,70 NOK
01.01.2024	1 902 687 974,38 NOK	2 252 673 414,00 NOK	2 452 687 974,38 NOK	1 702 673 414,00 NOK	4 155 361 388,38 NOK
01.01.2025	2 100 233 216,06 NOK	1 904 936 558,00 NOK	2 650 233 216,06 NOK	1 354 936 558,00 NOK	4 005 169 774,06 NOK

Utestående balanse og derivat fordeling

- Viser på en spesifikk dato fordeling i egne faner for restgjeld, internlån (Tilgang) og derivater fordelt per låntaker (dersom man har flere låntakere i porteføljen) og per långivere.

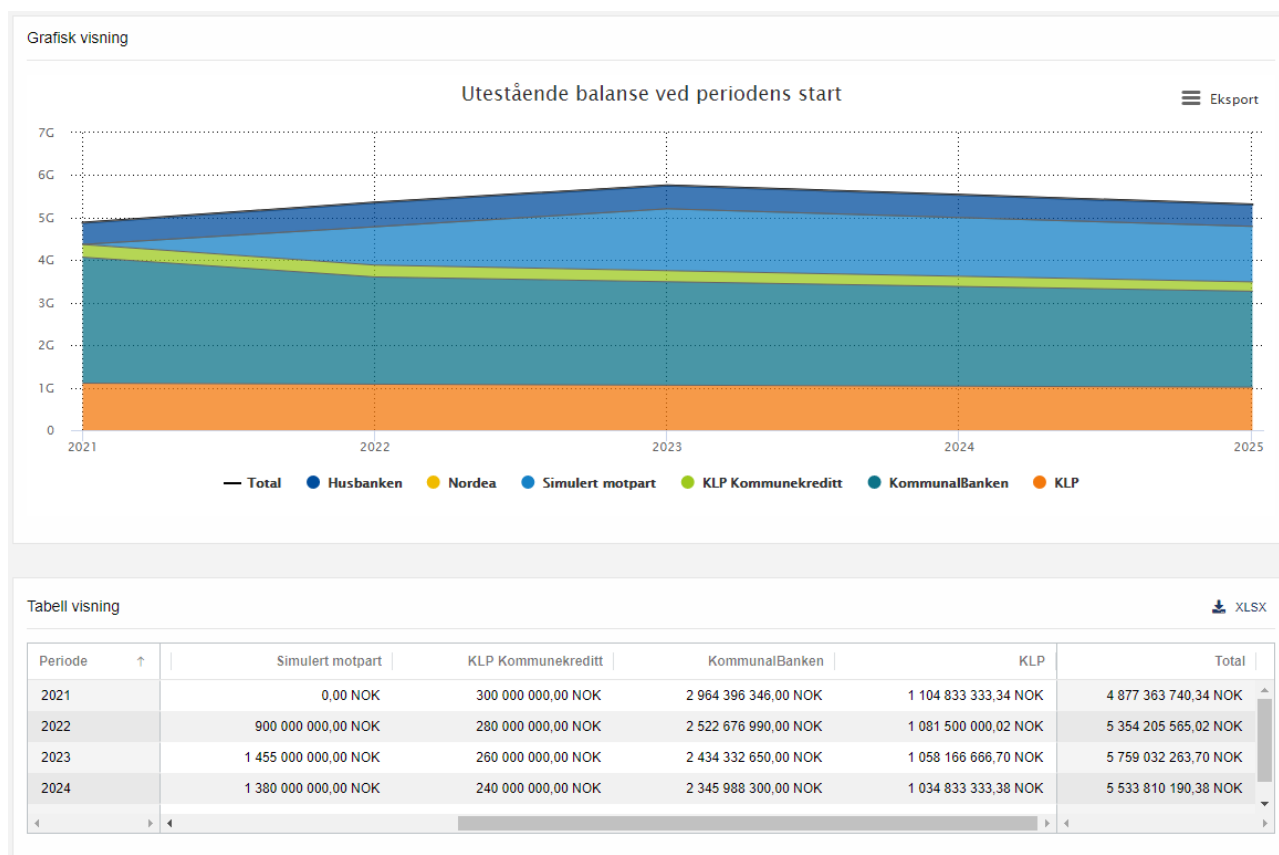
Gjeld Tilgang Derivat

- Finansreglement** > Finansreglement kan opprettes for å vise om nøkkeltall i porteføljen er innenfor vedtatte rammer i kommunens finansreglement. Analysen kan være både framoverskuende og historisk, og viser ved fargekodene grønt, gult eller rødt, om porteføljen ligger hhv. Innenfor, nær grensen eller utenfor vedtatte rammer. Se eget avsnitt om opprettelse av finansreglement.

PRIVAT		Vis detaljerte finansreglement ✕				
Finansreglement (framoverskuende)		Grenseverdier	20.08.2021	20.11.2021	20.02.2022	20.05.2022
9.5. b) Rentebinding skal være mellom 1 og 3 år	1,00 - 3,00	🟡 2,71 År	🔴 3,15 År	🔴 3,04 År	🟢 2,93 År	
9.5. c) Andel fastrente skal være min. 20% og maks. 50%	20,00 - 50,00	🟡 45,94 %	🔴 55,36 %	🔴 55,54 %	🔴 55,73 %	
9.6. a) Et enkelt lån skal ikke utgjøre over 30% av samlet gjeldsportefølje	Maks. 0,90	0	0	0	0	
9.6. c) Gjennomsnittlig vektet løpetid (kapitalbinding) bør være over 3 år	Min 3,00	10,47 År	12,41 År	12,26 År	12,12 År	
9.6. d) Maksimalt forfall per år skal ikke overstige 30 % av samlet gjeldsportefølje	Maks. 30,00	16,73 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	

- Detaljert gjeldsprofil** > Viser hvordan gjeldsprofilen utvikler seg framover i tid. Velg om du vil vise profilen enten gruppert per låntaker, eller per långiver som i eksemplet nedenfor.

- Periodisk kontantstrøm > Viser hvilke kontantstrømmer som kan forventes i valgt framtidig periode f.eks. for avdrag, opptrekk av nye lån og rentebetalinger.

RAPPORTER

Analysér & rapporter > Analyse **Rapporter**

Egendefinert rapport 30.06.2021 NOK Alle lån 86

Søk Sortere etter Navn Alle **KBN STANDARD RAPPORT** ORGANISASJON PRIVAT RAPPORT

FINANSRAPPORT	KBN Finansrapport	<input type="button" value="Kjør rapport"/>
KBN STANDARD RAPPORT	'Tid til utløp fastrente' vs 'Rentebinding' Balanserapport (spot)	<input type="button" value="Kjør rapport"/>
KBN STANDARD RAPPORT	'Tid til utløp låneavtale' vs 'Kapitalbinding' Balanserapport (spot)	<input type="button" value="Kjør rapport"/>
KBN STANDARD RAPPORT	Budsjettrapport type 1: Indikatorer sammenstilt (per periode) Periode	<input type="button" value="Kjør rapport"/>
KBN STANDARD RAPPORT	Budsjettrapport type 2: Perioder sammenstilt (per nøkkeltall) Periode	<input type="button" value="Kjør rapport"/>
KBN STANDARD RAPPORT	Fast og flytende volum og snittrente (v/start- og sluttdato) Egendefinert enkeltperiode	<input type="button" value="Kjør rapport"/>
KBN STANDARD RAPPORT	Forfall neste 12 mnd Balanserapport (spot)	<input type="button" value="Kjør rapport"/>
KBN STANDARD RAPPORT	Husbanken Formål Balanserapport (spot)	<input type="button" value="Kjør rapport"/>

Under **Rapporter** kan du ta ut oversikter i tabellform fra porteføljen, både historisk og fremtidige, med nøkkeltall, rente og avdragsinformasjon, og mye mer. Du vil finne noen forhåndsdefinerte rapporter som raskt kan benyttes, i tillegg til mulighet for å opprette egne rapporter. På samme måte som for analysene, finner du funksjonalitet øverst i verktøylinjen:

Tidsperiode : 2021-01-01 - 2026-01-01 Inkludere derivater Inkluder gebyrer Merking i simulert portefølje Rentescenario FX Rate Scenario

Årlig (ved periodeslutt) Ingen Ingen Ingen

- Velge hvilken **tidsperiode og frekvens** du ønsker å rapportere for.
- Inkludere effekten av **derivater** (rentebytteavtaler/swapper)
- Inkludere effekten av eventuelle gebyrer som er registrert
- Inkludere **simulerte avtaler** ved å legge til simulerte lån med Merker (Merking i simulert portefølje)
- Legge på **rentescenario**
- Eksportere tabeller til Excel

I tillegg kan du også bruke **filter** Alle lån 18 for å velge hvilke avtaler som skal inngå i analysen, og endre hvilken analysedato du ønsker i datofeltet.

Dersom du benytter en historisk dato, vil datofeltet skifte farge til oransje, f.eks. **01.04.2021** . Når du først har endret dato, vil denne gjelde for menyen Rapporter, Analyser og Markedsdata, inntil du selv setter tilbake til dagens dato.

Rapporter kan være opprettet på tre forskjellige nivåer, markert med forskjellige farger i rapportoversikten:

- **KBN STANDARD RAPPORT** Dette er «standardrapporter» publisert av KBN, tilgjengelig for alle, med innhold som kan tenkes være relevante for mange. Disse rapportene kan ikke endres, men med å kjøre rapporten kan man opprette en kopi, som man selv kan endre på.
- **PRIVAT RAPPORT** Alle rapporter som opprettes av brukere får først status Privat rapport, dvs. at rapporten kun er synlig for brukeren som har opprettet den.
- **ORGANISASJON** Dette er rapporter som er opprettet av bruker i organisasjonen, men som er gjort tilgjengelig for bruk av alle brukere i organisasjonen. Opprettelse av organisasjonsrapport gjøres med utgangspunkt i en Privat rapport, ved å klikke på rapportlinjen (*ikke Kjør rapport*), velge *Lagre som* og *Publiser på organisasjonsnivå*.

Øverst i oversikten finner du **FINANSRAPPORT**. Dette er en samlerapport, som henter ut informasjon fra alle områder i KBN Finans, og presenterer det i et oversiktlig Word-dokument. Rapporten er tenkt som en supplement til finansrapporteringen.

For å få en rask oversikt over hva en rapport inneholder, uten å måtte kjøre rapporten, kan man klikke på rapportlinjen. Rapportlinjen vil da utvide seg, og vise hvordan rapporten er konstruert f.eks mht gruppering og indikatorer, og om rapporten viser Detaljer (alle avtaler) eller Sammendrag.

- **Gruppering (rader)** angir hvordan rapporten er gruppert. Man kan f.eks gruppere per Produkt, da vil valgte indikatorer i rapporten vises fordelt på porteføljens ulike produkter, med summering for hvert produkt og på totalnivå. Man kan velge flere grupperinger. Dersom man ikke velger gruppering vil rapporten kjøres usortert
- **Felt og indikatorer** angir hvilke indikatorer rapporten inneholder. Du kan velge blant et stort utvalg.
- **Rapporttype** angir om rapporten vises på Detaljer (alle avtaler) eller Sammendrag (kun summer).
- **Vis forhold / overføring** angir hvordan rapporten vises mht perioder:
 - **Periodevis:** Alle valgte indikatorer vises i samme tabellbilde, og man velger hvilken periode som vises ved å klikke seg frem/tilbake øverst på rapporten:

2021			
Rentekostnader	Påløpt rente periode start	Renter betalt i termin	Påløpt rente periode slutt

- **Indikator:** Indikatorerne er her fordelt i faner, og hver fane viser utviklingen av indikatoren i flere perioder fremover. Indikatorvisning er kun mulig i en perioderapport (se beskrivelse neste avsnitt):

Renter betalt i termin	Påløpt rente periode slutt	Restgjeld i termin	Avdrag i perioden	Restgjeld etter termin
2021	2022	2023		2024

- **Swap innstilling av ben** angir om renteswapper kun vises med netto sum per swap (Swap), eller informasjon fordelt per ben i swappen (Swap ben).

Rapporter kan opprettes med ulike oppsett mht periodevisning og om du f.eks. ønsker oversikt over kontantstrømmer:

- **+ Faste perioder** Fremstiller rapporten med flere tidspunkt i faste intervaller, månedlig, kvartalsvis, tertialsvis, halvårlig eller årlig. Lengde og intervall på rapportperiode angis ved kjøring av rapport, men kan også endres etter at rapporten er kjørt. F.eks.:

		< 2021 >				
	Grupper	Gjennomsnittlig rente	Rentekostnader	2021	Renter betalt i termin	Påløpt rente periode slutt
Produkt type	Lån	1,5768 %	71 563 142,86 NOK	2022	70 918 024,74 NOK	8 546 353,04 NOK
	8317.50.48548	1,1222 %	1 122 223,78 NOK	2023	1 069 055,56 NOK	246 723,78 NOK
	8317.50.48556	0,9355 %	1 487 365,97 NOK	2024	1 421 442,62 NOK	202 550,40 NOK
	8317.54.31597	1,1140 %	1 649 606,21 NOK		1 619 586,61 NOK	136 769,60 NOK
	8317.55.93880	2,5600 %	7 680 000,00 NOK		341 333,33 NOK	7 680 000,00 NOK
	8317.57.66564	0,9746 %	2 834 028,50 NOK		227 531,51 NOK	2 749 225,07 NOK
	83175722095	1,0063 %	3 905 625,37 NOK		47 637,04 NOK	3 881 403,88 NOK
	HUS-11341406-1	0,3624 %	171,00 NOK		0,00 NOK	92,00 NOK
	HUS-11404193-1	0,3337 %	282,48 NOK		73,50 NOK	316,00 NOK

- **+ Balanserapport (spot)** Fremstiller rapporten på en spesifikk dato (spot), dagens eller tilbake i tid. Dato velges i datofeltet, enten etter at rapporten er kjørt eller i hovedmenyen for Rapporter. F.eks.:

	Grupper	Forfall til bet. neste 12 mnd (avdr. og hovedstol)	Renter til bet. neste 12 mnd
	Total	1 040 677 663,32 NOK	74 015 355,86 NOK
Avdragstype	Ingen avdrag	659 000 000,00 NOK	18 571 957,00 NOK
	8317.50.48548	0,00 NOK	1 398 982,11 NOK
	8317.50.48556	0,00 NOK	1 746 322,89 NOK
	8317.55.93880	0,00 NOK	7 680 000,00 NOK
	KBN-20150462	0,00 NOK	1 272 810,00 NOK
	KBN-20160167	0,00 NOK	17 463,00 NOK
	KBN-20160286	0,00 NOK	3 566 124,00 NOK
	KBN-20200341	300 000 000,00 NOK	1 302 000,00 NOK
	KBN-20200363	359 000 000,00 NOK	1 588 255,00 NOK
Avdragstype	Serie	381 677 663,32 NOK	55 443 398,86 NOK
	8317.54.31597	10 000 000,00 NOK	1 859 612,31 NOK
	8317.57.66564	20 000 000,00 NOK	3 232 117,10 NOK
	83175722095	13 333 333,32 NOK	4 628 508,45 NOK

- **+ Egendefinert enkeltperiode** Fremstiller rapporten mellom to spesifikke datoer (Startdato og Sluttdato) som man selv definerer. F.eks.:

	Grupper	Rentebinding ved periodestart	Rentebinding ved periodeslutt	Avdrag i perioden
	Total	2,95 År	3,13 År	1 040 677 663,32 NOK
Rentetype / Type	Fastrente	6,01 År	5,13 År	46 585 280,00 NOK
	0162 (Betalte)	6,95 År	5,95 År	0,00 NOK
	8317.55.93880	4,32 År	3,32 År	0,00 NOK
	KBN-20100239	3,96 År	3,15 År	14 501 960,00 NOK
	KBN-20100416	5,42 År	4,42 År	0,00 NOK
	KBN-20150462	1,11 År	0,11 År	0,00 NOK
	KBN-20160614	4,37 År	3,64 År	10 000 000,00 NOK
	KBN-20190554	7,06 År	6,30 År	13 333 320,00 NOK
	KBN-20210191	8,55 År	7,76 År	8 750 000,00 NOK
Rentetype / Type	Flytende	0,05 År	0,06 År	994 092 383,32 NOK
	0162 (Mottatt)	0,19 År	0,20 År	0,00 NOK
	8317.50.48548	0,19 År	0,19 År	0,00 NOK
	8317.50.48556	0,00 År	0,02 År	0,00 NOK
	8317.54.31597	0,05 År	0,05 År	10 000 000,00 NOK

- + Kontantstrøm Kontantstrømsrapport mellom to spesifikke datoer (Startdato og Sluttdato). Hver avtale inkluderer informasjon om betalingsdato samt skille mellom rente og avdragsbeløp, f.eks.:

Grupper	Betalingsdato	Beløp
Total	N/A	1 033 968 188,25 NOK
KBN-20200341 Navn på selskap/kommune Avdrag 24.08.2021	24.08.2021	300 000 000,00 NOK
KBN-20200341 Navn på selskap/kommune Renter 24.08.2021	24.08.2021	1 302 000,00 NOK
8317.50.48556 Navn på selskap/kommune Renter 25.08.2021	25.08.2021	344 934,43 NOK
KBN-20210191 Navn på selskap/kommune Avdrag 26.08.2021	26.08.2021	2 187 500,00 NOK
KBN-20210191 Navn på selskap/kommune Renter 26.08.2021	26.08.2021	1 837 500,00 NOK
8317.57.66564 Navn på selskap/kommune Avdrag 01.09.2021	01.09.2021	5 000 000,00 NOK

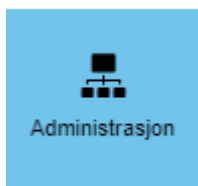
- + Transaksjonsrapport Transaksjonsrapport mellom to spesifikke datoer (Startdato og Sluttdato). Her vises avtalen uten skille mellom rente og avdragsbeløp, men her kan denne informasjonen velges i egne kollonner, f.eks:

Grupper	Betalingsdato	Betalt beløp	Rentebeløp	Avdrag / forfall hovedstol
Total	N/A	1 033 968 188,25 NOK	49 933 920,59 NOK	984 034 267,66 NOK
KBN-20200341	24.08.2021	301 302 000,00 NOK	1 302 000,00 NOK	300 000 000,00 NOK
8317.50.48556	25.08.2021	344 934,43 NOK	344 934,43 NOK	0,00 NOK
KBN-20210191	26.08.2021	4 025 000,00 NOK	1 837 500,00 NOK	2 187 500,00 NOK
8317.57.66564	01.09.2021	5 653 938,08 NOK	653 938,08 NOK	5 000 000,00 NOK
HUS-11404193-1	01.09.2021	13 072,00 NOK	172,00 NOK	12 900,00 NOK
HUS-11404193-30	01.09.2021	6 537,00 NOK	237,00 NOK	6 300,00 NOK

Ønsker du å opprette egne rapporter, se eget avsnitt om dette senere i veiledningen.

Sjekk gjerne word-rapporten [KBN Finansrapport FINANSRAPPORT](#), ment som et bidrag til finansrapporteringen. Dokumentet er redigerbart, med informasjon i tekst, grafikk og tabeller.

ADMINISTRASJON

Menyen Administrasjon vil kun være tilgjengelig for den i organisasjonen som er gitt tilgang Administrator. Her har administrator mulighet til å gjøre flere tilpasninger for sin organisasjon, f.eks.:

- Opprette nye brukere eller deaktivere gamle brukere.
- Styre om brukere skal ha lesetilgang eller mulighet til å endre avtaler og opprette nye.
- Lage Filter som blir tilgjengelig for hele organisasjonen.
- Lage egne renteindekser m.m.

DETALJER I LÅNEAVTALEN

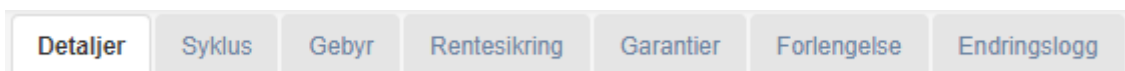
Ved å klikke på en avtale i porteføljeoversikten, vil du se egenskapene til avtalen, og du kan i tillegg gjøre endringer og tilpasninger.

Øverst i høyre hjørne finner du også mulighet til å legge inn egne kommentarer, laste opp dokumenter tilknyttet avtalen eller legge på et merke (f.eks ved simulering):

Siden inneholder faner med forskjellige muligheter, vi skal her gjennomgå de viktigste elementene i fanene.

DETALJER

Den første fanen viser detaljene for avtalen, og øverst ser vi nøkkeltall for lånet, per dagens dato.

Aktuell verdi pr. 05.07.2021

34 200 000,00 NOK Restgjeld etter termin	28,27 År Tid til endelig forfall	14,28 År Kapitalbinding	0,02 År Rentebinding	0,96% Gjeldende rente (30/360)
74 907,96 NOK Påløpte renter	0,95% Gjeldende rente	0,95% Motsvarende rente (inkl. rentesikring)		

- **Restgjeld etter termin:** Dagens hovedstol
- **Påløpte renter:** Rentebeløpet som er påløpt fra forrige termin til dagens dato
- **Tid til endelig forfall:** Antall år til avtalen er forfalt
- **Gjeldende rente:** Renten som gjelder for inneværende termin, dvs. fra forrige termindato og fram til neste termindato. OBS! For PT-renter er det viktig å vite at ofte vil avvike marginalt fra det som er *dagens* PT-rente. Dette kan skyldes tre forhold, beskrevet nedenfor. Dagens PT-rente finner du under hovedmeny Marked.
 - 1) PT-renten både kan ha endret seg siden forrige termin
 - 2) Antall dager i terminen kan påvirke, da renteberegningsmetoden er Faktisk/365.
 - 3) Inneværende termin kan ha et innslag av forventet framtidig PT-rente, som påvirker periodens beregnede rente.
- **Kapitalbinding:** Nøkkeltall som beskriver beregnet løpetid, hensyntatt avdrags effekt. Et serielån vil normalt ha Kapitalbinding på ca halvparten av Tid til endelig forfall. Et avdragsfritt lån vil derimot ha Kapitalbinding lik Tid til endelig forfall. For låntakere med utstrakt bruk av avdragsfrie lån (f.eks. sertifikat- og obligasjonslån) er dette nøkkeltallet viktig å ha et forhold til på porteføljenivå.
- **Motsvarende rente:** Dersom en rentesikring (rentebytteavtale/renteswap) er tilknyttet avtalen, vises avtalenes totale rente her.
- **Rentebinding:** Nøkkeltall som beskriver hvor lang tid renten er bundet. Lån med PT-rente beregnes med 0,00 i rentebinding, lån tilknyttet 3mnd NIBOR vil ha rentebinding mellom 0 og 0,25, avhengig av hvor lang tid som gjenstår av terminen. Fastrentelån vil ha rentebinding beregnet av gjenværende rentebindingsperiode. Nøkkeltallet hensyntar effekten av avdragsstrukturen, på samme måte som begrepet Kapitalbinding.
- **Gjeldende rente (30/360):** Terminens gjeldende rente, beregnet etter renteberegningsmetode 30/360.

Under nøkkeltallene, finner vi oversikt over lånets egenskaper. Egenskapene er i hovedsak selvforklarende, men her er et par tips som kan være nyttige å kjenne til:

- **Formål:** I dette feltet kan du legge inn en fritekst om lånets formål (f.eks. VAR eller Skogbryn skole). Da kan du få oversikt over ulike formål i rapporter, i tillegg kan du lage Filter basert på formålene du har laget.
- **Margin:** Hold pekeren over forstørrelsesglasset for å se historikk over marginsatser på NIBOR-lån.

Egenskaper

Lånevilkår

Registrert dato	21.12.2009
Lånebeløp	48 000 000,00 NOK
Låntaker	kommune
Långiver	KommunalBanken
Rente avrundingsregel	Nærmeste enhet
Hovedstol avrundingsregel	Nærmeste enhet
Avdragstype	Serie

Tidsperiode

Startdato	21.12.2009
Sluttdato (ikke justert)	13.10.2049
Sluttdato	13.10.2049
Første termin (ikke justert)	-
Kalendere	Oslo

Nedbetalingsplan

Frekvens	Kvartalsvis
Justeringsmetode	Modifisert påfølgende
Siste termin	-
Betalingsdato justering	Modifisert påfølgende

Rentetype

Rentetype	Flytende
Indeks	NIBOR3M
Margin	+ 0,600000% Q
Rente beregningsmetode	Faktisk/360
Rentefix første periode	-
Forskuddsrente betaling	Nei
Kapitaliserte renter	Nei

Erne verdier

Formål

Produkt 3 mnd Nibor

Under egenskaper, finner du oversikt over Nedbetalingsplan. Denne kan vises på tre forskjellige måter, enten i Tabellvisning, Grafisk visning eller Detaljvisning. Sistnevnte viser bl.a. rentefix og eksakt antall dager i terminen.

Nedbetalingsplan pr. 04.07.2021

Betalt dato	Restgjeld	Rente	Rentebeløp	Avdrag	Gebyr	Betalt beløp
21.12.2009	0,00 NOK	-	-	-48 000 000,00 NOK	-	-48 000 000,00 NOK
13.01.2010	48 000 000,00 NOK	1,9700%	60 413,00 NOK	0,00 NOK	-	60 413,00 NOK
...						
13.07.2021	34 200 000,00 NOK	0,9500%	82 128,00 NOK	0,00 NOK	-	82 128,00 NOK
13.10.2021	34 200 000,00 NOK	0,8211%	71 763,00 NOK	600 000,00 NOK	-	671 763,00 NOK
13.01.2022	33 600 000,00 NOK	1,1940%	102 529,00 NOK	0,00 NOK	-	102 529,00 NOK
13.04.2022	33 600 000,00 NOK	1,4282%	119 970,00 NOK	600 000,00 NOK	-	719 970,00 NOK
13.07.2022	33 000 000,00 NOK	1,5917%	132 775,00 NOK	0,00 NOK	-	132 775,00 NOK
13.10.2022	33 000 000,00 NOK	1,7356%	146 370,00 NOK	600 000,00 NOK	-	746 370,00 NOK
13.01.2023	32 400 000,00 NOK	1,8533%	153 454,00 NOK	0,00 NOK	-	153 454,00 NOK
13.04.2023	32 400 000,00 NOK	1,9484%	157 818,00 NOK	600 000,00 NOK	-	757 818,00 NOK

Kjente terminer er markert med grønt symbol ● Dette gjelder både for historiske terminer, men også for innværende terminer, og for framtidige terminer dersom lånet har fastrente.

Beregnete terminer er markert med oransje symbol ● Dette gjelder fremtidige terminer for lån med flytende rente, hvor forventet utvikling av f.eks. 3m NIBOR, med tillegg av gjeldende margin, er lagt til grunn. Dette gjør det mulig å estimere framtidige rentekostnader for lånet, med markedets til enhver tids beste vurdering som grunnlag.

SYKLUS

Detaljer	Syklus	Gebyr	Rentesikring	Garantier	Forlengelse	Endringslogg
----------	---------------	-------	--------------	-----------	-------------	--------------

Under fanen Syklus kan du gjøre endringer som kan være aktuelt gjennom lånets levetid. Merk at du kun kan gjøre endringer for lån som er manuelt opprettet, f.eks. lån fra KLP.

Ekstraordinært avdrag: Klikk på [Tilbakebetaling/Avdrags lån](#) og du får opp følgende boks:

Tilbakebetalingsdato

Registrert dato * Avdragsdato *

Tilbakebetalingstype

Fullstendig innfrielse Delvis nedbetaling

Avdragsbeløp

Avdragsbeløp Gebyr

Effekt på nedbetalingsplan

Uendret nedbetalingstid og redusert avdragsbeløp Redusert nedbetalingstid med uendret avdragsbeløp

Avbryt

Legg inn registrert dato og datoen for avdragsbetalingen. Merk av om det skal være en Fullstendig innfrielse eller en Delvis nedbetaling. Ved delvis nedbetaling på lån med avdrag, må du også ta stilling til hvordan betalingen skal påvirke nedbetalingsplanen:

- Uendret nedbetalingstid og redusert avdragsbeløp
- Redusert nedbetalingstid med uendret avdragsbeløp

Endringen vil umiddelbart gjenspeiles i nedbetalingsplanen. Dersom du velger full innfrielse vil lånet fortsatt eksistere i KBN Finans, men finnes under kategorien Forfalt fra og med innfrielsesdato. På den måten vil du fortsatt kunne rapportere med lånets historiske rentekostnader og avdrag, selv om lånet ikke lenger er aktivt.

Rente- og/eller avdragsfri periode: Klikk på [Legg til rente- og/eller avdragsfri periode](#) og du får opp følgende boks:

Deferment Period Dates

Registrert dato * Start dato * Slutt dato *

Deferment Rules

Avdrag : Rekalkuler nedbetalingsplan med ny sluttdato.
Rentebeløp : Rentebetalinger løper som normalt uten utsettelse.

Avbryt

Velg mellom «Enkel utsettelse» eller «Avansert utsettelse», hvor du i sistnevnte alternativ selv kan definere hvordan avdragene skal behandles i ny nedbetalingsplan, og hvordan rentebeløpene skal betales.

Endring renteprodukt: Dersom lånet skal ha nytt renteprodukt, f.eks. gå f-ra PT-rente til 3mnd NIBOR, kan du utføre endringen ved å klikke på [Legg til renteendring](#)

Dato for indeks endring

Registrert dato * Referansedato *

Indeksdetaljer

Indeks * Margin * Rente beregningsmetode *

Avansert

Endringen vil gjenspeiles i nedbetalingsplanen med virkning fra valgt referansedato.

Refinansiering: Dersom lånet skal refinansieres til et nytt lånenummer kan du benytte [Legg til refinansiering](#) for å opprette det nye lånet og samtidig avslutte det opprinnelige lånet fra valgt refinansieringsdato. Det opprinnelige lånet vil da vises med overført hovedstol som et ekstraordinært avdrag, i tillegg vil referanse til det nye lånet vises under Syklus.

GEBYR

Dersom avtalen har gebyrer, kan disse registreres her. Du kan opprette både et Periodisk gebyr og et Forskuddsgebyr. PS – avtalen må først settes til Utkast, først da finner du **Mer** knappen under fanen Gebyr.

Nytt periodisk gebyr

Merk at det finnes to alternativer for beregning av periodisk gebyr. 1) Basert på renteindeks og 2) Fast gebyrbeløp. Velg Fast avdragsbeløp for å legge inn et beløpet som skal betales for hver termin. Du kan om ønskelig registrere gebyret med annen frekvens enn terminbetalingene for avtalen.

Gebyrer basert på renteindeks er ikke vanlig å benytte, men gir mulighet for å legge opp gebyr avledet fra f.eks. 3mnd NIBOR.

Referanse * Valuta *

Tidsperiode

Startdato * Slutt dato * Første termin (ikke justert)

Basert på rente indeks
 Fast avdragsbeløp

Konstant beløp *

Nedbetalingsplan

Frekvens * Fee Calculation Adjustment * Betalingsdato justering *

Åpne detaljer etter lagring

Nytt engangsgebyr

Gebyr som bare skal betales en gang registreres ved å gi gebyret en referanse (f.eks. Etableringsgebyr), angi beløp og betalingsdato. Dersom gebyret skal legges tillegges lånebeløpet, krysser du av for Kapitalisert og skriver inn det kapitaliserte gebyrbeløpet. Om du ikke krysser av for Kapitalisert, vil gebyret fratrekkes lånebeløpet ved utbetaling.

Referanse	Beløp *	Valuta *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	NOK
Betalingsdato *	Capitalized	Capitalized Amount
01.12.2020	☐	<input type="text"/>
☒ Åpne detaljer etter lagring		Avbryt <input type="button" value="Bekreft"/>

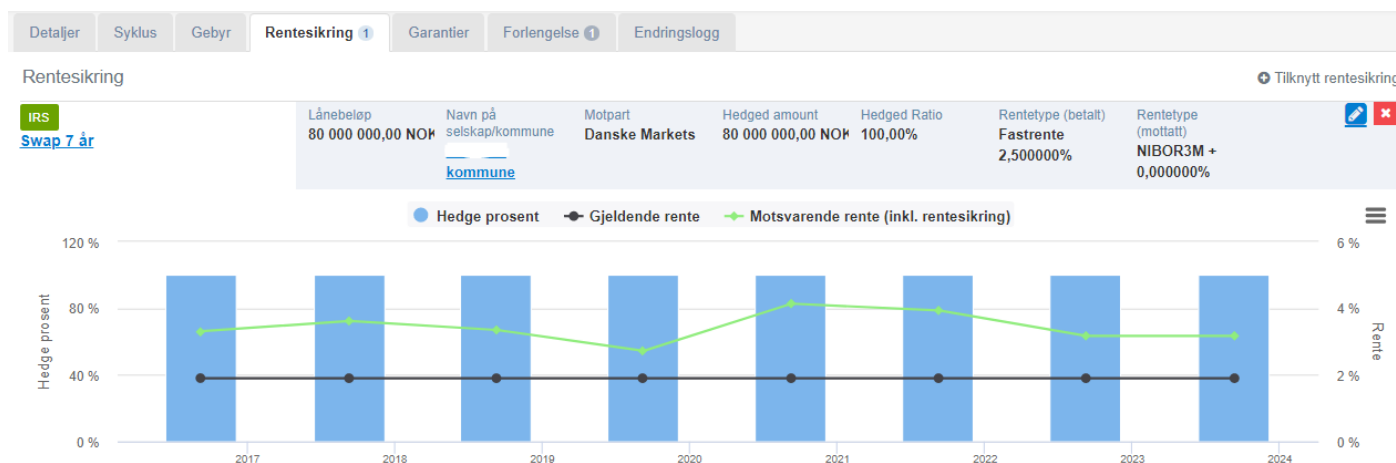
For å slette et gebyr, sette avtalen til Utkast, gå klikk på det aktuelle gebyret under fanen Gebyr, deretter på øverst i høyre hjørne -> Rediger transaksjon -> Fjerne gebyr.

RENTESIKRING

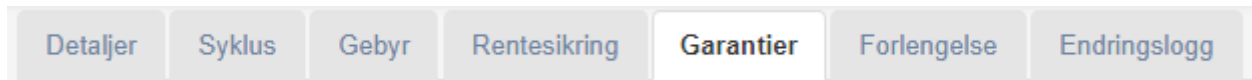
Dersom du har rentesikring på en låneavtale i form av en rentebytteavtale (swap), kan du koble de sammen her for å se effekten av sikringen.

Klikk på [Tilknytt rentesikring](#) og velg sikringen blant tilgjengelige derivater, rentesikringen må altså være opprettet på forhånd. Skriv inn beløpet fra rentebytteavtalen som skal gå til sikring av låneavtalen i «Hedged amount».

Når sikringen er koblet til låneavtalen vises effekten f.eks. slik:

GARANTI

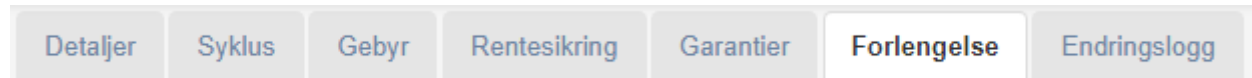

Dersom lånet er sikret med et garantiansvar, f.eks. en garanti fra kommune eller fylkeskommune, kan dette garantiansvaret registreres og tilknyttes avtalen.

Fanen er derfor mest aktuell for selskaper eller foreninger, som har et eller flere garanterte lån, og som ønsker å kunne rapportere garantiforhold sammen med låneporteføljen.

- Garantist for avtalen må først være opprettet og tilknyttet organisasjonen. Dette gjøres under Administrasjon av administrator, eller din kontaktperson i KBN.
- Sett lånet til Utkast og klikk på øverst i høyre hjørne
- Velg «Opprett fra avtalen», deretter «Opprette garanti fra dette lån».
- Garantien opprettes som en egen garantiavtale, som må settes til Løpende status.
- Sett til slutt låneavtalen også tilbake fra Utkast til Løpende status.

FORLENGELSE

Dersom låneporteføljen inneholder **Sertifikatlån** eller **Obligasjonslån**, vil det som regel være aktuelt å refinansiere disse lånene ved forfall. I fanen Forlengelse har du mulighet til å registrere en **forventet forlengelse** av låneavtalen.

Denne forventningen ligger kun aktiv så lenge låneavtalen ligger aktiv. Når lånet forfaller, må det nye lån opprettes, og ny forlengelse må registreres på det nye lånet.

OBS! Forlengelse medfører ingen faktisk refinansiering av lånet. Derimot gis mulighet til å estimere forventede rentekostnader m.m. for avtalen, gitt refinansiering ved forfall.

Forts. neste side.

Klikk på [+ Oppgi forlengelses innstillinger](#) for å legge til en forventet forlengelse:

Forlengelses innstillinger ✕

Uendelig forlenget
 Forlenget x ganger

Forlenget en gang

Forlenges aldri

With cash flow

Without cash flow

⚠ Lån uendelig forlenget med samme løpetid

Indeks ^{*}
 Rente / Margin ^{*}

Forlengelse av avdrags lån

Avbryt

Bekreft

Her må du ta stilling til hvor mange ganger avtalen skal beregne forlengelse. For å sikre at avtalen er inkludert i f.eks. en budsjett rapport som går over flere år, anbefaler vi normalt å velge «Uendelig forlenget».

Deretter kan du velge om forlengelsen skal rapporteres med eller uten Cash flow, merk at denne innstillingen kun påvirker rapporter av typen **Kontantstrøm** eller **Transaksjonsrapport**. Dersom du velger «Without cash flow», vil kun estimerte rentebeløp vises, velger du «With cash flow» vil hver fornyelse rapporteres med både innbetaling av gammelt lån og utbetaling av nytt lån.

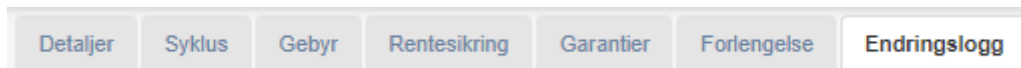
Velg deretter hvilken indeks og margin du ønsker at avtalen skal fornyes med. For å sikre at estimatet til enhver tid baserer seg på markedets beste anslag, anbefaler vi å legge til grunn f.eks. 3m NIBOR eller en renteswap (NOKSWAP), med tillegg av en margin. Ta gjerne kontakt med din kundeansvarlig for å diskutere hva som passer best i ditt tilfelle.

Forlengelse av avdragslån kan benyttes på lån som har avdragsprofil, hvor det er ønskelig at lånet i analysen kun skal vise hovedstol etter neste termin, for hele analyseperioden.

Dersom man velger å legge til «Forlengelse», vil dette også indikeres på lånet i porteføljeoversikten i form av en et lite symbol :

OTC 0081	240 000 000,00 NOK	01.07.2016	03.10.2016	Demo kommune
Fastrente 1,3100%	240 000 000,00 NOK	03.10.2016	240 807 475,41 NOK	DnB

ENDRINGSLOGG

Endringsloggen viser hvilke endringer som er gjort på avtalen, på hvilket tidspunkt og hvem som har utført endringen. Endringer kan kun utføres av brukere med rettigheten Endre, som settes i Administrasjon.

Endringsloggen vil eksistere også for forfalte lån, som blir liggende i porteføljen. Dersom låneavtalen slettes, vil også endringsloggen slettes med den.

OPPRETTE AVTALER

TIPS FØR OPPRETTELSE AV LÅN

For å få fullt utbytte av alle mulighetene som ligger i KBN Finans, vil det som ny bruker være aktuelt å legge inn også de lån som ikke ligger i KBN. Disse lånene kan være gamle og ha lang historikk. Det er fullt mulig å legge inn disse lånene med all historikk, men dette vil være tidkrevende, og behovet for analyser og rapporter langt tilbake i tid vil ofte være begrenset.

Vår anbefaling er derfor følgende ved registrering av lange nedbetalingslån:

- Benytt *Registreringsdato* og *Startdato* tilsvarende lånets *siste* avdragstermin i *forrige* kalenderår.
- *Lånebeløp* settes da tilsvarende hovedstol på denne *siste* terminatoen, etter betalt termin.
- På denne måten slipper man å legge inn en kort første termin, og det er enklere å få terminene til å bli riktig.

Unngå «hull» i porteføljen

Husk at du også bør opprette eventuelle lån som har vært løpende, men som er *innløst* i inneværende år. Disse opprettes da med en sluttdato tilbake i tid. Dette vil f.eks være spesielt viktig dersom man har rullert sertifikatlån eller obligasjonslån. På denne måten får man muligheten til å rapportere *hele* porteføljen for *hele* inneværende år.

Husbanken: I samarbeid med Husbanken kan vi tilby import og løpende oppdatering av låneporteføljen fra Husbanken. Dersom din kommune ikke har denne importen på plass, ta kontakt med din kundeansvarlige for å bestille dette.

Annuitetslån med flytende rente: Ved manuell opprettelse av lån med flytende rente og annuitet, vil det komme feilmelding fra KBN Finans. Benytt oppskriften nedenfor for å få til denne kombinasjonen:

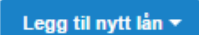
1. Opprett lånet med annuitet og fastrente.
2. Endre deretter *avdragsstruktur* fra annuitet til egendefinert. Annuitetsstrukturen vil da ligge i avdragstabellen, la denne være uendret.
3. Endre deretter *rentetype*, fra fastrente til en flytende *rente*, f.eks egendefinert.
4. Lånet ligger så med annuitet avdragsstruktur og flytende rente.

Vi anbefaler å bli kjent brukermanualen når du skal opprette avtaler, for å være sikker på at alt blir riktig. Analyser og Rapporter vises kun riktig dersom lånene er registrert riktig.

*Vær spesielt oppmerksom på at lån med fastrente skal ha en tilknyttet **fase** eller **syklus** dersom fastrenten er kortere enn lånets løpetid (mer om dette under Opprette lån med fastrente).*

OPPRETTE ET LÅN MED FAST RENTE

Vi vil her vise hvordan man oppretter et ordinært nedbetalingslån (f.eks 20 år) med en fastrente de første årene.

Alle lån opprettes fra Portefølje under menyen Lån & derivater, ved å klikke på knappen «Legg til nytt lån» øverst i høyre hjørne .

Vi velger «Lån» , og det vises nå og en boks hvor du skal legge inn lånets egenskaper:

Lånevilkår

Referanse	Ekstern id	
Automatisk generert hvis ikke angitt		
Lånebeløp *	Valuta *	Låntaker *
	NOK	Velg en verdi
Långiver *	Velg en verdi	

Dato

Registrert dato *	Startdato *	Sluttdato *
i.e. 08.07.2021	i.e. 08.07.2021	i.e. 08.07.2021
Første termin (ikke justert)		
i.e. 08.07.2021		

Lånetype

Lånetype *

Full utbetaling ved start

Avdragstype

Avdragstype *

Velg en verdi

Rentetype

Indeks *	Rente *	Rente beregningsmetode *
Velg en verdi		Velg en verdi
Kapitaliserte renter	Forskuddsrente betaling	
☐	☐	

Betaling

Frekvens *	Justeringsmetode *	Betalingsdato justering *
Velg en verdi	Modifisert påfølgende	Modifisert påfølgende
Siste termin	Velg en verdi	

Åpne detaljer etter lagring

Avbryt

Vi skal nå legge inn informasjon i feltene, alle felter markert med rød stjerne * må fylles ut.

- **Referanse:** Normalt avtalens låne nummer. En automatisk referanse gis dersom man lar feltet stå åpent.
- **Ekstern ID:** Mulighet for å gi lånet ytterligere karakteristik, f.eks «Ny barneskole».
- **Lånebeløp:** Lånets hovedstol per startdato.
- **Valuta:** Normalt NOK.
- **Lånetaker:** Velg låntaker.

- **Långiver:** Velg aktuell långiver. Dersom du ikke finner din bank i listen, ta kontakt med KBN.
- **Registrert dato:** For et helt nytt lån, sett inn dato lånet ble akseptert. For gamle lån, la dato tilsvare startdato tilbake i tid. For fremtidige låneopptak til simulering, sett dagens dato (eller eldre) for å få de med i analyse fra i dag.
- **Startdato:** Lånets utbetalingsdato / starttidspunkt i systemet.
- **Sluttdato:** Lånets innfrielsesdato.
- **Første termin:** Benyttes kun dersom lånets første termin er kortere eller lengre enn standard terminlengde.
- **Lånetype:** Velg om lånet har full utbetaling ved start, eller delvise utbetalinger. Delvise utbetalinger uten amortiseringer brukes om lånet skal være avdragsfritt etter siste utbetaling. Delvise utbetalinger med amortisering brukes om lånet skal ha avdrag med seriestruktur etter siste utbetaling. Felles for delvise utbetalinger er at det må legges inn dato for siste mulige utbetaling.
- **Avdragstype:** Velg avdragsprofil, ingen avdrag, serieavdrag eller annuitet. Ved valg av serie eller annuitet beregner systemet selv riktig avdragsbeløp basert på start- og sluttdato.
- **Rentetype:** Velg rentetilknypning, f.eks. Fastrente. (PS – typen Egendefinert rente er definert som flytende).
- **Rente:** Legg inn rentesats (benytt komma som desimalskilte, ikke punktum).
- **Renteberegningsmetode:** Velg aktuell metode, se i låneavtalen om du er usikker.
 - For fastrenter gjelder normalt *30/360 ISDA*.
 - PT-renter har normalt *faktisk/365*
 - 3 mnd NIBOR har normalt *faktisk/360*
- **Kapitaliserte renter:** Velges om rentebeløpet skal tillegges hovedstol. Normalt kun aktuelt f.eks. for kassekreditt, ikke på nedbetalingslån.
- **Forskuddsrente betaling:** Rentebeløpet betales på forskudd, ved terminstart. Ikke vanlig for nedbetalingslån.
- **Betalingsfrekvens:** Velg lånets aktuelle frekvens, f.eks. halvårlig.
- **Justerings metode:** Hvordan termin flyttes dersom termin ikke er bankdag. Normalt gjelder «Modifisert påfølgende». PS – KLP benytter normalt «Ikke justert».
- **Betalingsdato (justering):** Samme som Justerings metode, dvs normalt «Modifisert påfølgende»
- **Siste termin:** Velges kun dersom lånet av en avvikende siste termin, om denne er lang eller kort. For ordinære lån skal man ikke benytte disse valgene, la stå uendret.

Når feltene er utfylt, klikker du Bekreft: Bekreft

Lånet opprettes da til Utkast, noe som kan sammenlignes med at lånet står på «hold». Det har altså ennå ikke blitt en del av den løpende porteføljen.

Kontroller at nedbetalingsplanen ser riktig ut. Har du valgt fastrente vil du se at denne gjelder helt ut til lånets sluttdato, noe som normalt ikke er tilfelle. Vi må derfor avgrense fastrenteperioden. Dette kan gjøres enten ved bruk av Syklus eller Fase.

Vi anbefaler fase for å avgrense fastrenteperioder. Lær mer om forskjellen mellom Syklus og Fase i eget kapittel.

Sørg for at låneavtalen står i Utkast, gå deretter under egenskaper under Detaljer, og Lage fase (høyre hjørne)

Lage fase ▾

Vi skal nå legge inn fasen som kommer etter fastrenten, og samtidig bestemmer fastrentens varighet. Velg *Ny usikker flytenderente fase*. Du får da opp en ny boks som må fylles ut:

Ny usikker flytenderente fase

Startdato *
f.eks. 10.08.2021

Oppsigelses tid

Varslingsfrist antall dager *
Varslingsfrist type *
Velg en verdi

Anslått renteindeks

Indeks *
Velg en verdi

Anslått margin *
Rente beregningsmetode *
Faktisk/360

Kapitaliserte renter

Forskuddsrente betaling

Nedbetalingsplan

Frekvens *
Halvårlig

Justeringsmetode *
Modifisert påfølgende

Betalingsdato justering *
Modifisert påfølgende

Siste termin
Velg en verdi

Avbryt | **Bekreft**

- **Startdato:** Datoen ny fase starter, dvs datoen hvor fastrenten løper ut.
- **Varslingsfrist antall dager:** Den nye fasens oppsigelsestid. Legg f.eks inn 14 dager.
- **Varslingsfrist type:** Velg f.eks kalenderdag.
- **Indeks:** Velg renteindeks som skal gjelde for fasen, f.eks 3 mnd NIBOR.
- **Anslått margin:** Velg hvilken margin som skal legges på valgt renteindeks, benytt f.eks gjeldende flytende margin hos KBN.
- **Rente beregningsmetode:** Velg f.eks faktisk/360 dersom 3 mnd NIBOR er valgt.
- **Kapitaliserte renter og forskuddsrente betaling:** Velges normalt ikke
- **Frekvens:** Velg f.eks kvartalsvis
- **Justeringsmetode og betalingsdato:** Normalt modifisert påfølgende (på begge)

Etter å ha klikket Bekreft, vil du se at lånet har fått to faser: Fase 1/2 som er den nåværende fasen, samt fase 2/2 som starter når fastrenten utløper, tilknyttet en flytende indeks.

Dersom nedbetalingsplanen nå ser riktig ut, legger du lånet til porteføljen ved å klikke på «Endre lånestatus fra Utkast til «Løpende» øverst på siden: [⚠ Lån i Utkast](#) [Endre lånestatus til Løpende](#)

Du vil se at lånet skifter status fra Utkast til **✓ Løpende**, og lånet ligger nå i den Løpende porteføljen.

Nedbetalingsplanen kan da se ut som f.eks bildet nedenfor. Vi ser da til venstre at de kjente terminene er markert med grønn indikator. Kjente terminer er historiske terminer, og eventuelle fremtidige terminer med fastrente.

Vi ser også at den usikre fremtidige fasen med flytende rente fremkommer, markert med oransje indikatorer. Rentesatsene for disse fremtidige terminene er da basert på den implisitte kurven til 3mnd NIBOR (se Markedsdata), tillagt marginen vi valgte.

Betalt dato	Restgjeld	Rente	Rentebeløp	Avdrag
12.06.2020	0,00 NOK	-	-	-220 976 000,00 NOK
12.09.2020	220 976 000,00 NOK	0,9220 %	520 668,56 NOK	1 841 466,67 NOK
12.12.2020	219 134 533,33 NOK	0,9220 %	510 717,38 NOK	1 841 466,67 NOK
12.03.2021	217 293 066,66 NOK	0,9220 %	500 860,52 NOK	1 841 466,67 NOK
12.06.2021	215 451 599,99 NOK	0,9220 %	507 651,85 NOK	1 841 466,67 NOK
12.09.2021	213 610 133,32 NOK	0,9220 %	503 312,94 NOK	1 841 466,67 NOK
12.12.2021	211 768 666,65 NOK	0,9220 %	493 550,41 NOK	1 841 466,67 NOK
12.03.2022	209 927 199,98 NOK	0,9220 %	483 882,20 NOK	1 841 466,67 NOK
12.06.2022	208 085 733,31 NOK	0,9220 %	490 296,23 NOK	1 841 466,67 NOK
12.09.2022	206 244 266,64 NOK	0,9220 %	485 957,32 NOK	1 841 466,67 NOK
12.12.2022	204 402 799,97 NOK	0,9220 %	476 383,44 NOK	1 841 466,67 NOK
12.03.2023	202 561 333,30 NOK	0,9220 %	466 903,87 NOK	1 841 466,67 NOK
12.06.2023	200 719 866,63 NOK	0,9220 %	472 940,61 NOK	1 841 466,67 NOK
12.09.2023	198 878 399,96 NOK	1,9680 %	986 519,03 NOK	1 841 466,67 NOK
12.12.2023	197 036 933,29 NOK	1,9946 %	979 818,08 NOK	1 841 466,67 NOK
12.03.2024	195 195 466,62 NOK	2,0152 %	980 676,20 NOK	1 841 466,67 NOK
12.06.2024	193 353 999,95 NOK	2,0318 %	990 204,29 NOK	1 841 466,67 NOK
12.09.2024	191 512 533,28 NOK	2,0453 %	987 300,10 NOK	1 841 466,67 NOK
12.12.2024	189 671 066,61 NOK	2,0560 %	972 261,94 NOK	1 841 466,67 NOK

Dersom du ønsker å endre avtalen, går du til knappen og velger *Redigere transaksjon* -> og *Endre lånestatus til utkast*.

Når fastrenten er utløpt og et nytt renteprodukt er valgt, erstatter du den usikre fasen med en ny avtalt fase. Har du valgt enda en ny fastrente, avgrensner du denne på samme måte som gjennomgått her.

OPPRETTE ET LÅN MED FLYTENDE RENTE

Vi vil her vise hvordan man oppretter et langt nedbetalingslån (for eksempel 20 år) med en flytende rente

Alle lån opprettes under menyen Portefølje, ved å klikke på knappen «Legg til nytt lån» øverst i høyre hjørne

Legg til nytt lån ▾

Vi velger «Lån» **Lån**, og det vises nå og en boks hvor du skal legge inn lånets egenskaper:

Ny Lån ✕

Lånevilkår

Referanse <input type="text" value="Automatisk generert hvis ikke angitt"/>	Ekstern id <input type="text"/>	
Lånebeløp * <input type="text"/>	Valuta * NOK ✕ ▾	Låntaker * Demo kommune ▾
Långiver * Select an Option ▾		

Dato

Registrert dato * <input type="text" value="ie. 04.01.2017"/> 📅	Startdato * <input type="text" value="ie. 04.01.2017"/> 📅	Sluttdato * <input type="text" value="ie. 04.01.2017"/> 📅
Første termin (ikke justert) <input type="text" value="ie. 04.01.2017"/> 📅		

Avdragstypen

Avdragstype *
Select an Option ▾

Rentetype

Indeks * Select an Option ▾	Rente * <input type="text"/>	Rente beregningsmetode * Select an Option ▾
Kapitaliserte renter ☐	Forskuddsrente betaling ☐	

Betaling

Frekvens * Select an Option ▾	Justerings metode * Modifisert påfølgende ✕ ▾	Betalingsdato(justert) * Modifisert påfølgende ✕ ▾
Siste termin Select an Option ▾		

Åpne detaljer etter lagring
 Avbryt
Bekreft

Vi skal nå legge inn informasjon i feltene, alle felter markert med rød stjerne * må fylles ut.

- **Referanse:** Normalt lånets lånenummer. En automatisk referanse gis dersom man lar feltet stå åpent.
- **Ekstern ID:** Mulighet for å gi lånet ytterligere karakteristikkk, f.eks «Ny barneskole».
- **Lånebeløp:** Lånets hovedstol per startdato.
- **Valuta:** Normalt NOK.
- **Lånetaker:** Står standard på organisasjonen.
- **Långiver:** Velg aktuell långiver. Dersom du ikke finner din bank i listen, kan administrator opprette banken.
- **Registrert dato:** For et helt nytt lån, sett inn dato lånet ble akseptert. For gamle lån, la dato tilsvare startdato tilbake i tid.
- **Startdato:** Lånets utbetalingsdato / starttidspunkt i systemet.
- **Sluttdato:** Lånets innfrielsesdato.
- **Første termin:** Benyttes kun dersom lånets første termin er kortere eller lengre enn standard terminlengde.
- **Avdragstype:** Velg avdragsprofil, ingen avdrag, serieavdrag eller annuitet. Ved valg av serie eller annuitet beregner systemet selv riktig avdragsbeløp basert på start- og sluttdato.
- **Rentetype:** Velg rentetilknypning, f.eks 3 mnd NIBOR. (PS – typen Egendefinert rente er definert som flytende, men har ingen rentekurve tilknyttet).
- **Margin:** Legg inn avtalt margin på 3 mnd NIBOR (i prosent, f.eks 0,70).
- **Renteberegningsmetode:** Velg aktuell metode, se i låneavtalen om du er usikker.
 - PT-renter har normalt *faktisk/365*
 - 3 mnd NIBOR har normalt *faktisk/360*
- **Kapitaliserte renter:** Se ordliste, velges normalt ikke.
- **Forskuddsrente betaling:** Se ordliste, velges normalt ikke.
- **Betalingsfrekvens:** Velg lånets aktuelle frekvens, f.eks kvartalsvis.
- **Justerings metode:** Hvordan termin flyttes dersom termin ikke er bankdag. Normalt gjelder «Modifisert påfølgende». PS – KLP benytter normalt «Ikke justert».
- **Betalingsdato (justering):** Samme som Justerings metode.
- **Siste termin:** Velges kun dersom lånet av en avvikende siste termin, om denne er lang eller kort. For ordinære lån skal man ikke benytte disse valgene, la stå uendret.

Når feltene er utfylt, klikker du Bekreft: Bekreft

Lånet opprettes da til Utkast, noe som kan sammenlignes med at lånet står på «pause». Det har altså ennå ikke blitt en del av den Løpende porteføljen.

En kikk på nedbetalingsplanen er en god kontroll på om lånet ligger riktig. Dersom nedbetalingsplanen nederst på siden nå ser riktig ut, legger du lånet til porteføljen ved å klikke på «Endre lånestatus fra Utkast til Løpende» øverst på siden: ▲ [Lån i Utkast](#) [Endre lånestatus til Løpende](#)

TIPS: Dersom du får små avvik på termindatoene, sjekk at du har riktig renteberegningsmetode (faktisk/360 - faktisk/360fast - faktisk/faktisk etc...)

Du vil se at lånet skifter status fra Utkast til ✔ Løpende, og lånet ligger nå i den løpende porteføljen. Nedbetalingsplanen kan da se ut som f.eks bildet nedenfor.

Vi ser da til venstre at de kjente terminene er markert med grønn indikator. Kjente terminer er historiske terminer (samt fremtidige terminer dersom lånet hadde hatt fastrente).

Rentesatsene for fremtidige terminene er markert med oransje indikatorer. Disse er basert på den implisitte kurven til 3mnd NIBOR (se Markedsdata), tillagt marginen vi valgte.

Rull ned på siden til betalingsplanen vises for å kontrollere historiske og fremtidige betalinger:

Betalt dato	Restgjeld	Rente	Rentebeløp	Avdrag
● 01.12.2020	0,00 NOK	-	-	-300 000 000,00 NOK
● 01.03.2021	300 000 000,00 NOK	0,9263 %	685 232,88 NOK	5 000 000,00 NOK
● 01.06.2021	295 000 000,00 NOK	1,0430 %	775 534,79 NOK	5 000 000,00 NOK
● 01.09.2021	290 000 000,00 NOK	0,8946 %	653 938,08 NOK	5 000 000,00 NOK
● 01.12.2021	285 000 000,00 NOK	0,8930 %	634 519,32 NOK	5 000 000,00 NOK
● 01.03.2022	280 000 000,00 NOK	1,3465 %	929 645,26 NOK	5 000 000,00 NOK
● 01.06.2022	275 000 000,00 NOK	1,4808 %	1 026 438,33 NOK	5 000 000,00 NOK
● 01.09.2022	270 000 000,00 NOK	1,6072 %	1 093 749,44 NOK	5 000 000,00 NOK
● 01.12.2022	265 000 000,00 NOK	1,7261 %	1 140 441,29 NOK	5 000 000,00 NOK
● 01.03.2023	260 000 000,00 NOK	1,8231 %	1 168 762,68 NOK	5 000 000,00 NOK
● 01.06.2023	255 000 000,00 NOK	1,9000 %	1 221 192,62 NOK	5 000 000,00 NOK

Dersom du ønsker å endre avtalen, går du til knappen og velger *Redigere transaksjon ->* og *Endre lånestatus til utkast*.

OPPRETTE ET SERTIFIKATLÅN

Vi vil her vise hvordan man oppretter et sertifikatlån (3-12 mnd).

Alle lån opprettes under menyen Portefølje, ved å klikke på knappen «Legg til nytt lån» øverst i høyre hjørne

[Legg til nytt lån ▾](#)

Vi velger «Sertifikat» [Sertifikat](#), og det vises nå og en boks hvor du skal legge inn lånets egenskaper:

Nytt sertifikat
✕

Lånevilkår

Lånereferanse
Automatisk generert hvis ikke angitt

Ekstern id

Lånebeløp *

Valuta *

Låntaker *

Långiver *

Dato

Registrert dato *

Startdato *

Sluttdato *

Rentetype

Effektiv rente (30/360) *

Margin

Rente beregningsmetode *

Forskuddsrente betaling

Betaling

Justeringsmetode *

Betalingsdato justering *

Åpne detaljer etter lagring

Avbryt Bekreft

Vi skal nå legge inn informasjon i feltene, alle felter markert med rød stjerne * må fylles ut.

- **Referanse:** Normalt lånets lånenummer. En automatisk referanse gis dersom man lar feltet stå åpent.
- **Ekstern ID:** Mulighet for å gi lånet ytterligere karakteristik, f.eks «Ny barneskole».
- **Lånebeløp:** Lånets hovedstol per startdato.
- **Valuta:** Normalt NOK.
- **Låntaker:** Den som er låntaker, normalt organisasjonen.
- **Långiver:** Tilrettelegger av lånet. Dersom du ikke finner aktuell tilrettelegger i listen, kan administrator opprette motparten.
- **Registrert dato:** Dato lånet ble akseptert og registrert.
- **Startdato:** Lånets utbetalingsdato.
- **Sluttdato:** Lånets innfrielsesdato.
- **Effektiv rente:** Lånets effektive rente
- **Margin:** Sertifikatlån har normalt ikke spesifisert margin. La stå blank.
- **Renteberegningsmetode:** Velg aktuell metode, se i låneavtalen om du er usikker. For sertifikatlån gjelder normalt faktisk/365.

- **Forskuddsrente betaling:** Se ordliste, velges normalt ikke.
- **Justerings metode:** Hvordan termin flyttes dersom termin ikke er bankdag. Normalt gjelder «Modifisert påfølgende»
- **Betalingsdato (justering):** Samme som Justerings metode, dvs normalt «Modifisert påfølgende»

Når feltene er utfylt, klikker du Bekreft:

Bekreft

Lånet opprettes da til Utkast, noe som kan sammenlignes med at lånet står på «pause». Det har altså ennå ikke blitt en del av den Løpende porteføljen.

En kikk på nedbetalingsplanen er en fin kontroll på om lånet ligger riktig. Dersom nedbetalingsplanen nederst på siden nå ser riktig ut, legger du lånet til porteføljen ved å klikke på «Endre lånestatus fra Utkast til «Løpende» øverst på siden: [⚠ Lån i Utkast](#) [Endre lånestatus til Løpende](#)

VIKTIG! Opprett et nytt lån ved hver fornyelse av sertifikatet. Da får det nye lånet riktig lånenummer og rente, i tillegg til at historikken på det forfalte lånet vil ligge tilgjengelig under forfalte lån. Ved kun å oppdatere sluttdato og rentesats i det forfalte lånet vil lånet rapporteres feil.

TIPS!

Sertifikatlån skal normalt forlenges ved refinansiering. Under lånedetaljer kan du legge til «Forlengelse». Dette gjør at sertifikatlånet tas med i fremoverskuende analyser og rapporter, den tid lånet har status Løpende.

Innstillingen må legges til på nytt (på det nye lånet) for hver refinansiering. Se egen beskrivelse av forlengelsesfunksjonen.

OPPRETTE ET OBLIGASJONSLÅN

Vi vil her vise hvordan man oppretter et obligasjonslån. Obligasjonslån er lån utstedt i kapitalmarkedet via en tilrettelegger (f.eks DNB Markets) med normal varighet fra 1-10 år. Lånet er normalt uten løpende avdrag (også kalt bullet). Lånet har avtalt fast rente eller fast margin for hele løpetiden. Har lånet fast margin, f.eks tilknyttet 3 mnd NIBOR, kalles obligasjonslånet en FRN (floating rate note). Fastrenteobligasjon og FRN opprettes på samme sted i KBN Finans.

Alle lån opprettes under menyen Portefølje, ved å klikke på knappen «Legg til nytt lån» øverst i høyre hjørne

Legg til nytt lån ▾

Vi velger «Obligasjonslån» **Obligasjonslån**, og det vises nå og en boks hvor du skal legge inn lånets egenskaper:

Ny obligasjon ✕

Lånevilkår

Referanse <input type="text" value="Automatisk generert hvis ikke angitt"/>	Ekstern id <input type="text"/>	Obligasjonstype * <input type="text" value="Velg en verdi"/>
Lånebeløp * <input type="text"/>	Valuta * <input type="text" value="NOK"/>	Utsteders pris * <input type="text" value="100"/>
Utsteder * <input type="text" value="Velg en verdi"/>	Utsteder og betaler agent * <input type="text" value="Velg en verdi"/>	
Consumer Price Index <input type="text" value="Velg en verdi"/>	Basis Index <input type="text"/>	

Dato

Registrert dato * <input type="text" value="i.e. 11.08.2021"/>	Startdato * <input type="text" value="i.e. 11.08.2021"/>	Slutt dato * <input type="text" value="i.e. 11.08.2021"/>
Første termin (ikke justert) <input type="text" value="i.e. 11.08.2021"/>		

Avdragstype

Avdragstype *

Rentetype

Indeks * <input type="text" value="Fastrente"/>	Rente * <input type="text"/>	Rente beregningsmetode * <input type="text" value="Velg en verdi"/>
--	---------------------------------	--

Kapitaliserte renter

Betaling

Frekvens * <input type="text" value="Velg en verdi"/>	Justeringsmetode * <input type="text" value="Modifisert påfølgende"/>	Betalingsdato justering * <input type="text" value="Modifisert påfølgende"/>
Siste termin <input type="text" value="Velg en verdi"/>		

Åpne detaljer etter lagring
Avbryt

Vi skal nå legge inn informasjon i feltene, alle felter markert med rød stjerne * må fylles ut.

- **Referanse:** Normalt lånets låne nummer. En automatisk referanse gis dersom man lar feltet stå åpent.
- **Ekstern ID:** Mulighet for å gi lånet ytterligere karakteristik, f.eks «Ny barneskole».
- **Lånebeløp:** Lånets hovedstol per startdato.

- **Valuta:** Normalt NOK.
- **Utsteders pris (%):** Se inngått avtale. Normalt utstedes obligasjonen til pris 100.
- **Obligasjonstype:** Velg normalt Obligasjonslån (norsk).
- **Utsteder:** Den som er låntaker, normalt organisasjonen.
- **Utsteder og betaler agent:** Tilrettelegger av lånet. Dersom du ikke finner aktuell tilrettelegger i listen, kan administrator opprette motparten.
- **Consumer Price Index & Basis index:** Benyttes ikke
- **Registrert dato:** For et helt nytt lån, sett inn dato lånet ble akseptert. For gamle lån, la dato tilsvare startdato tilbake i tid.
- **Startdato:** Lånets utbetalingsdato.
- **Sluttdato:** Lånets innfrielsesdato.
- **Første termin:** Benyttes kun dersom lånets første termin er kortere eller lengre enn standard terminlengde.
- **Avdragstype:** Velg avdragsprofil; ingen avdrag, serieavdrag eller annuitet. Ved valg av serie eller annuitet beregner systemet selv riktig avdragsbeløp basert på start- og sluttdato.
- **Rentetype:** Velg rentetilknypning, f.eks 3 mnd NIBOR dersom obligasjonslånet har flytende rente, eller fastrente om renten er fast.
- **Rente:** Vises dersom f.eks Fastrente er valgt som rentetype. Legg inn nominell rente.
- **Margin:** Vises dersom f.eks 3 mnd NIBOR (FRN) er valgt. Legg inn avtalt margin (i prosent, f.eks 0,70).
- **Renteberegningsmetode:** Velg aktuell metode, se i låneavtalen om du er usikker. For 3 mnd NIBOR gjelder normalt faktisk/360. For fastrente gjelder normalt 30/360.
- **Kapitaliserte renter:** Se ordliste, velges normalt ikke.
- **Betalingsfrekvens:** Velg lånets aktuelle frekvens, f.eks kvartalsvis.
- **Justerings metode:** Hvordan termin flyttes dersom termin ikke er bankdag. Normalt gjelder «Modifisert påfølgende»
- **Betalingsdato (justering):** Samme som Justerings metode, dvs normalt «Modifisert påfølgende»
- **Siste termin:** Velges kun dersom lånet av en avvikende siste termin, om denne er lang eller kort. For ordinære lån skal man ikke benytte disse valgene, la stå uendret.

Når feltene er utfylt, klikker du Bekreft:

Lånet opprettes da til Utkast, noe som kan sammenlignes med at lånet står på «pause». Det har altså ennå ikke blitt en del av den Løpende porteføljen.

En kikk på nedbetalingsplanen er en fin kontroll på om lånet ligger riktig. Dersom nedbetalingsplanen nederst på siden nå ser riktig ut, legger du lånet til porteføljen ved å klikke på «Endre lånestatus fra Utkast til «Løpende» øverst på siden: [▲ Lån i Utkast](#) [Endre lånestatus til Løpende](#)

TIPS!

Obligasjonslån skal normalt forlenges ved refinansiering. I lånedetaljer kan du legge til «Forlengelses innstillinger». Dette gjør at obligasjonslånet hensyntas i fremoverskuende analyser og rapporter, den tid lånet har status Løpende.

Innstillingen må legges til på nytt (på det nye lånet) for hver refinansiering. Se egen beskrivelse av forlengelsesfunksjonen.

OPPRETTE EN RENTESWAP

Vi vil her vise hvordan man oppretter en renteswap (rentebytteavtale).

Renteswap opprettes under menyen Portefølje, ved å klikke på knappen «Legg til nytt lån» øverst i høyre hjørne

Legg til nytt lån ▾

Vi velger «Renteswap» **Renteswap**, og det vises nå og en boks hvor du skal legge inn avtalens egenskaper:

Ny renteswap ✕

Lånevilkår

Lånereferanse Ekstern id

Lånebeløp * Overkurs Valuta * ▾

Navn på selskap/kommune * ▾ Motpart * ▾

Tidsperiode

Registrert dato * Startdato * Sluttdato *

Swap type

Type swap * ▾

Avdragstypen

Avdragstype * ▾

Betalt ben

Indeks * ▾ Rente * Rente beregningsmetode * ▾

Frekvens * ▾ Justerings metode * ▾

Mottatt ben

Indeks * ▾ Rente * Rente beregningsmetode * ▾

Frekvens * ▾ Justerings metode * ▾

Betaling

Betalingsdato(justert) * ▾

Åpne detaljer etter lagring Avbryt

Vi skal nå legge inn informasjon i feltene, alle felter markert med rød stjerne * må fylles ut.

- **Referanse:** Avtalens referansenummer. En automatisk referanse gis dersom man lar feltet stå åpent.
- **Ekstern ID:** Mulighet for å gi avtalen ytterligere karakteristik, f.eks «Ny barneskole».
- **Lånebeløp:** Swappens hovedstol per startdato.
- **Overkurs:** Sjekk med swapmotpart. Feltet kan stå åpent om denne ikke er kjent.
- **Valuta:** Normalt NOK.
- **Navn på selskap/kommune:** Normalt organisasjonen.
- **Motpart:** Aktuell swapmotpart. Dersom du ikke finner din motpart i listen, kan administrator opprette denne.
- **Registrert dato:** For en helt ny avtale, sett inn dato avtalen ble akseptert. For gamle avtaler, la dato tilsvare startdato tilbake i tid.
- **Startdato:** Swappens startdato.
- **Sluttdato:** Swappens sluttdato.
- **Type swap:** Velg aktuell type, f.eks Standard.
- **Avdragstype:** Velg avdragsprofil, ingen avdrag eller serieavdrag.
- **Betalt ben og flytende ben:** Velg riktig rentetilknytning, frekvens, rentesats og margin for hvert ben.
- **Renteberegningsmetode:** Velg aktuell metode, se i låneavtalen om du er usikker. For 3 mnd NIBOR gjelder normalt faktisk/360. For fastrente gjelder normalt 30/360.
- **Justerings metode:** Hvordan termin flyttes dersom termin ikke er bankdag. Normalt gjelder «Modifisert påfølgende»
- **Betalingsdato (justert):** Samme som Justerings metode, dvs normalt «Modifisert påfølgende»

Når feltene er utfylt, klikker du Bekreft: Bekreft

Avtalen opprettes da til Utkast, noe som kan sammenlignes med at avtalen står på «pause». Det har altså ennå ikke blitt en del av den Løpende porteføljen.

En kikk på nedbetalingsplanen er en fin kontroll på om lånet ligger riktig. Kontroller både Betaler og Mottaker ben.

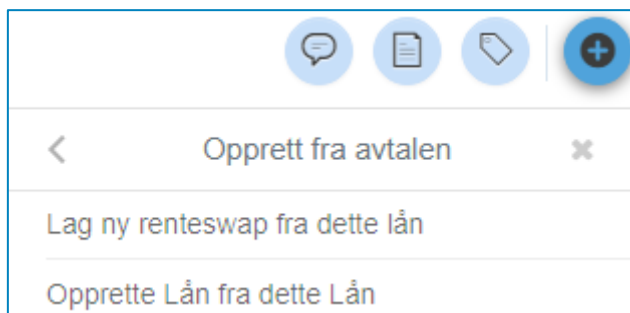
Dersom nedbetalingsplanen nederst på siden nå ser riktig ut, legger du avtalen til porteføljen ved å klikke på «Endre lånestatus fra Utkast til «Løpende» øverst på siden: ⚠ Lån i Utkast [Endre lånestatus til Løpende](#)

TIPS! Swappen kan knyttes til et konkret lån om ønskelig. Dette gjøres under låneavtalens detaljer og menyen «Rentesikring»

OPPRETTE EN SWAP FRA EKSISTERENDE LÅN

Dersom det er inngått en swapavtale som er direkte matchet mot et lån som allerede ligger i porteføljen, kan swappen opprettes på en forenklet måte for dette lånet. Gå til Portefølje, og klikk deg inn på det aktuelle lånet.

Klikk deretter på øverst til høyre, velg «Opprett fra avtalen» og deretter «Lag ny renteswap fra dette lån».

Nå åpnes vinduet for registrering av en swap, og lånets egenskaper er allerede fylt ut av systemet. Kontroller at informasjonen er korrekt med hensyn til swapavtalen, og legg til informasjon om datoer og betalt/mottatt ben om nødvendig. Du kan koble en swap til lån med både fast og flytende rente.

Når du bekrefter, legges swappen til i porteføljen sammen med «Løpende lån». Swappens referanse vil også vises helt til høyre på samme linje som lånet, som indikerer at swap og lån er koblet sammen.

ID	Beskrivelse	Beløp	Rente	Start	Slutt	Utgiver	Referanse
STGLÅN 00002	Fastrente 2,250%	100 000 000,00 NOK	14.04.2014	14.04.2016	Demo kommune		
STGLÅN 00027	Fastrente 2,300% NIBOR3M + 0,7000%	25 000 000,00 NOK	03.08.2014	03.05.2016	Demo kommune		
STGLÅN 18182-20150521	Ordinær p.t. = 0,0000%	18 044 000,00 NOK	18.07.2003	15.07.2016	Demo kommune		
STGLÅN DEM-20040780	Fastrente 2,6500%	12 971 520,00 NOK	30.06.2005	30.06.2016	Demo kommune		
STGLÅN DEM-20070014	Fastrente 1,8100%	210 000 000,00 NOK	02.02.2037	01.02.2017	Demo kommune		
STGLÅN DEM-20100158	Fastrente 3,6200%	66 275 000,00 NOK	19.03.2010	19.09.2016	Demo kommune		
STGLÅN DEM-20110039	Green p.t. = 0,0000%	30 000 000,00 NOK	09.02.2011	09.08.2016	Demo kommune		
STGLÅN DEM-20110492	Fastrente 3,5000%	25 787 930,00 NOK	30.12.2011	30.06.2016	Demo kommune		
STGLÅN DEM-20150020	Fastrente 2,0700%	350 000 000,00 NOK	14.01.2015	16.01.2017	Demo kommune		
STGLÅN DEM-20150361	Fastrente 2,5500%	200 000 000,00 NOK	12.08.2015	12.08.2016	Demo kommune		
STGLÅN DEM-20160171	Fastrente 1,4500%	200 000 000,00 NOK	31.03.2016	31.03.2017	Demo kommune		
STGLÅN Ny barneskole 2016		182 500 000,00 NOK	10.08.2010	10.08.2016	Demo kommune		
STGLÅN Testlån	NIBOR3M + 0,7000%	25 000 000,00 NOK	03.08.2014	03.05.2016	Demo kommune		2.002

Swappen knyttes automatisk til lånet som swappen er opprettet fra.

OPPRETTE EN AVTALE MED FREMTIDIG START

Nedenfor beskriver vi hvordan du oppretter en låneavtale eller swap med fremtidig start, også kjent som «forward start».

Du åpner samme vindu som du gjør når du skal legge inn en vanlig avtale, men du endrer *Startdato* til den avtalte fremtidige datoen. Du skal likevel bruke datoen avtalen ble inngått som *Registrert dato*, for det er fra den datoen låneavtalen gjelder selv om den ikke blir likvid eller starter før en stund inn i fremtiden.

Dersom *Registrert dato* legges inn frem i tid, vil ikke avtalen hensyntas i KBN Finans før denne dato, og dermed blir den heller ikke inkludert i rapporter eller analyser før man har kommet til *Registrert dato*.

En avtale med fremtidig start påvirker nøkkeltallene dine bare hvis du har flyttet den til «løpende lån».

Du kan også legge til en avtale og sette status som «simulert» i stedet for «løpende». Det gjør det enklere å opprette en portefølje for analyse og vurdering med planlagte låneopptak - mer om dette senere.

ENDRE RENTE PÅ LØPENDE LÅN

For mange av lånene i porteføljen vil det være naturlig at renten endrer seg gjennom lånets levetid. Vi vil her gjennomgå forskjellige måter å gjøre dette på; Syklus og Fase. Begge alternativer benyttes inne på lånets detaljer.

*PS - lån opprettet med **Egendefinert rente** gis renteendringer direkte under lånets Detaljer. Klikk på*

[Legg til fixing](#) , for deretter å legge inn ny rente og datoen renten gjelder fra.

Syklus

- Enklest å benytte, men mest egnet for renteendringer på lån med flytende rente.
- Ikke mulig med samtidig endring av betalingsfrekvens, eller justeringsmetode for dato.
- Benytter du syklus for fastrente vil beregning for rentebinding bli riktig, men i rapportering risikerer du å få feil nøkkeltall for «Tid til utløp rentefase», og «Fastrente utløpsdato» fremkommer ikke (se eksempel nedenfor).

Fremgangsmåte renteendring Syklus:

1. Klikk på fanen Syklus under lånets detaljer, deretter [Legg til renteendring](#) for å få opp følgende bilde:

Dato for indeks endring

Registrert dato *	Referansedato *
i.e. 19.11.2021	i.e. 19.11.2021

Indeksdetaljer

Indeks *	Rente *	Spread	Rente beregningsmetode *
Fastrente	1,2	Eks. 4,5	30/360 ISDA
			Avbryt Bekreft

2. Legg inn Registrert dato og Referansedato (når endringen gjelder fra), samt ny rentetilknytning og Bekreft. Endringen vil deretter utføres og gjenspeiles i nedbetalingsplanen med virkning fra valgt referansedato. Endringen kan om ønskelig slettes igjen under fanen Syklus ved å klikke på .

Fase

- Anbefales spesielt når lånet har en fastrenteperiode. Lånet må først settes til Utkast.
- Mulighet til samtidig endring av lånets betalingsfrekvens og andre detaljer.
- Rapporten gjengir riktig informasjon om «Fastrente utløpsdato» og «Tid til utløp fastrente» som supplerende informasjon til «Rentebinding» (se eksempel nedenfor).

Se kapittelet «Opprette et lån med fast rente» for fremgangsmåte ved bruk av Fase.

Syklus vs. Fase i rapporter

Nedenfor vises en rapport for to identiske lån med 5 års fastrente, hvorav det ene har fastrenten registrert under Syklus, og det andre har fastrente registrert ved Fase. Vi ser da at lånet med Syklus viser mangelfull informasjon, men lånet med Fase rapporteres riktig.

Grupper	Tid til utløp rentefase	Rentebinding	Fastrente utløpsdato	Slutt dato
Total	12,50 År	4,44 År	N/A	N/A
Test fase 123	5,00 År	4,44 År	25.08.2026	26.08.2041
Test syklus 123	20,00 År	4,44 År		26.08.2041

SIMULERTE LÅN

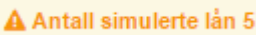
En av de mest spennende funksjonene i KBN Finans er muligheten til å opprette såkalte Simulerte lån. Et simulert lån er et fiktivt lån, opprettet for å simulere hvordan utslaget av dette fiktive låneopptaket blir for porteføljen. Det er altså ikke et Løpende lån.

Det kan opprettes flere simulerte lån. Spesielt er dette nyttig for å vise hvordan planlagte låneopptak i vedtatt økonomiplan slår ut på porteføljen, ved å opprette ett simulert lån for hvert år i planperioden, med oppstart i hvert av de forskjellige årene.

Slik oppretter du et lån til Simulert portefølje:

1. Opprett lån på vanlig måte, på en fremtidig dato som du antar lånet vil tas opp på. For eksempel kan lånereferansen settes til «Budsjettert låneopptak 2024».
2. *Registrert dato* MÅ være dagens dato eller eldre. *Startdato* settes til tidspunkt for låneopptak, for eksempel 01.06.2024. Settes Registrert dato frem i tid vil ikke lånet hensyntas i systemet før denne dato.
3. Velg aktuell rentetilknøyning. Ved for eksempel å velge 3mnd NIBOR + antatt margin, så vil man nyttiggjøre seg av den forventede rentekurven (se Marked), som til enhver tid gir markedets beste antakelse av fremtidig rentenivå for 3mnd NIBOR.
4. Lånet opprettes først som Utkast. Dersom nedbetalingsplanen ser riktig ut, velger du deretter å sette lånet til Simulert, ved å klikke på [Endre lånestatus til Simulering](#) øverst på den gule linjen. Lånet er nå opprettet som et Simulert lån. Under lånedetaljer indikeres dette ved at lånet har rødt merke .
5. For å kunne hente opp lånet i analyser og rapporter, MÅ det settes et såkalt Merke på lånet. Merkeknappen finner du øverst på høyre side. Merket kan f.eks gis samme navn som lånereferansen, «Budsjettert lån 2024». Du kan også benytte samme merke for flere lån, f.eks. «Budsjett 21-24»

Lånet ligger nå i Simulert portefølje, og kan finnes igjen fra porteføljeoversikten under den gule knappen øverst til høyre. For å endre et simulert lån må det settes tilbake til status Utkast.

Når du inne i en Rapport eller Analyse ønsker å hensynta lånet i Simulert portefølje, klikker du på valget Merking i simulert portefølje, som ligger på den grå menylinjen:

Velg deretter fra listen over merkene du har opprettet for å koble inn lånene til Rapporten eller Analysen du står inne i, og klikk Bekreft. Rapporten inkluderer da det simulerte lånet. Du kan legge til flere simulerte lån, f.eks ett for hvert framtidige låneopptak i planperioden.

Legg merke til at lån som er lagt til ved Merking i simulert portefølje vil følge med når du går mellom ulike Rapporter og Analyser, inntil du selv velger å huke de vekk.

Du vil enkelt se at en Analyse eller Rapport innehar ett eller flere simulerte lån ved indikatoren øverst i analysebildet. Tallet i den røde boksen indikerer antall simulerte lån i analysen/rapporten.

BUDSJETTERE EKSTRAORDINÆRE AVDRAG

Mange har årlig behov for å betale ekstraordinære avdrag mot slutten av året, spesielt hvis porteføljen består av mange avdragsfrie lån. Da kan det også være ønskelig å budsjettere med disse ekstraordinære avdragene for planperioden. Vi skal her se nærmere på hvordan dette kan løses i KBN Finans.

Først noen begrensninger det er lurt å kjenne til:

- Ekstraordinært avdrag må legges på et løpende eller simulert lån. Det er ikke mulig å legge inn avdrag på «porteføljenivå».
- Løpende lån i KBN er låst for endringer i KBN Finans. Ekstraordinære avdrag man ønsker innbetalt for inneværende år må meldes til KBN.
- Det kan ikke legges inn avdrag på sertifikat- eller obligasjonslån. Dette fordi avdrag ikke er en reell produkttegenskap for disse produkttypene. Noen praktiserer avdragsinnbetaling ved å refinansiere et lavere beløp enn lånets hovedstol ved sluttdato, men denne praksisen er ikke optimal ved budsjettering av framtidige avdrag i KBN Finans.

Løsning A: Benytte løpende lån

Inneholder porteføljen lån fra f.eks. KLP, så kan budsjetterte avdrag registreres på disse lånene under Syklus (se eget kapittel). Avdragene kan der legges inn på flere fremtidige datoer og år. Husk å benytte Registrert dato med dagens eller historisk dato, selv om avdragsdato er fram i tid.

Løsning B: Benytte simulerte lån

Ekstraordinære avdrag kan også benyttes på simulerte lån, både for inneværende år og budsjetterte opptak i planperioden. Benytt da vanlig Lån (ikke Sertifikat eller Obligasjon), og legg inn et ekstraordinært avdrag under Syklus (se eget kapittel) på lånet. Du kan om ønskelig legge inn alle planlagte ekstraordinære avdrag på ett og samme lån. Det simulerte lånet kan også opprettes som et avdragsfritt lån, slik at det kun er de ekstraordinære avdragene som vises i nedbetalingsplanen. Husk å merke de simulerte lånene for å kunne hente de fram i Analyser og Rapporter.

Vi anbefaler rapporten «Budsjettrapport type 2: Perioder sammenstilt (per nøkkeltall) for å få en fin fremstilling av de forventede årlige avdragene:

KBN STANDARD RAPPORT	Budsjettrapport type 2: Perioder sammenstilt (per nøkkeltall)	 Kjør rapport
Periode		

FILTER

Ved hjelp av filter kan du vise utvalg fra porteføljen, som også kan brukes på både Startsidene, Analyser, Rapporter, Kalender og Portefølje. Filterlinjen finner du øverst på skjermen, og viser som utgangspunkt alle lån:

☰ Alle lån 18 / 20 ▾

Du kan enkelt lage et nytt filter. Klikk først i den blå ruten ☰ til venstre på filterlinjen, og velg deretter «Lag nytt filter».

I ruten som vises, kan du velge forskjellige kombinasjoner av egenskaper for å få best mulig utvalg. Dette filteret kan du lagre for fremtidig bruk. Filteret lagres som ditt personlige, dvs. det kun er synlig for deg.

Dersom du ønsker at filteret skal være tilgjengelig for alle i organisasjonen, kan bruker med administratorrettigheter gjøre dette under Administrasjon -> Organisasjon innstillinger -> Lag nytt filter.

☰ Lag nytt filter
✕

Navn *

Beskrivelse

Kriterier

og ▾

	Ingen ▾			
og	Ingen ▾			
og	Ingen ▾			
og	Ingen ▾			
og	Ingen ▾			

Avbryt
Bekreft

Tips! Du kan også lage filter basert på «Merker» eller «Formål» som kriterium. På denne måten kan du filtrere lån som f.eks. har fått merke eller formål f.eks. «Selvkost» eller «Havnevesenet».

MERKER

Merker er identifikatorer som kan legges til på alle typer lån, for flere nyttige formål:

- **Merker er personlige, dvs kun tilknyttet din egen brukerident.** En kollega med annen brukerident vil altså ikke kunne se merkene som du har opprettet, og må opprette egne merker.
- Simulerte lån må gis merker for å kunne hentes inn til Rapporter og Analyser. Les mer om merker for Simulerte lån i eget avsnitt.
- Lån knyttet til et spesielt formål kan gis merke f.eks. for å kunne filtrere med merke, f.eks om det er egne lån til selvkostformål. Man kan da gi disse lånene merket «Selvkost». Videre kan det opprettes et filter som sorterer ut lånene med dette merket. Les mer om filter i eget avsnitt.
- Samme merke kan benyttes på flere ulike lån, f.eks. «Økonomiplan 24-27»
- Du kan lage rapporter som viser hvilke merker som er satt på lånene. Merker er et eget parameter som kan velges inn under Felt og indikatorer for Rapporter.

Klikk på merkelappen for å sette merke når du står inne i lånedetaljer.

FORMÅL

For alle avtaler kan det under avtalens Detaljer skrives en egendefinert tekst under Formål. Du kan legge formål på alle typer lån og rentebytteavtaler ved å klikke på

Egne verdier

Formål

- En forskjell mellom Formål og Merker, er at **Formål vil være synlig for alle brukere**. Merker er som tidligere beskrevet kun synlig for brukeren som har opprettet de.
- Avtaler importert fra **Husbanken** kommer med tilhørende Formål, f.eks. Startlån eller Etableringslån.
- Under **Filter** kan du benytte Formål som ett av filtreringskriteriene.
- Du kan også lage **Rapporter** hvor du viser og sorterer porteføljen basert på ulike formål.

OPPRETTE FINANSREGLEMENT

Under Analyse kan du opprette ett eller flere Finansreglement. Dette er en analyse som viser hvordan nøkkeltallene i porteføljen er i forhold til rammene i organisasjonens vedtatte finansreglement. I tillegg til nøkkeltall, vises fargekodene rødt, gult og grønt for å indikere om man er utenfor, nær grensen, eller innenfor grensen.

Du kan lage ett reglement som er fremoverskuende, og et som viser historikk. Disse reglementene anbefales da å inneha de samme nøkkeltallene.

Finansreglement kan enklest opprettes direkte under Analyse -> Finansreglement, og klikke på Legg til finansreglement [+ Legg til finansreglement](#). Du får da opp boksen vist nedenfor:

Opprett Finansreglement ✕

Referanse *	Beskrivelse	Valuta *
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="NOK"/> ✕ ▾
Analyse måte *		
<input type="text" value="Velg en verdi"/> ▾		
☒ Åpne detaljer etter lagring		Avbryt Bekreft

Fyll inn feltene, felter markert med rød stjerne er obligatorisk, avslutt med Bekreft:

- **Referanse:** Navnet på finansreglementet, f.eks «Finansreglement x kommune fremtidig»
- **Beskrivelse:** Valgfri beskrivelse på reglementet
- **Valuta:** Normalt NOK
- **Analyse måte:** Retningen på analysen, velg Bakover (historisk) eller Fremover (fremtidig)

Du kommer da videre til siden hvor de ulike rammene og nøkkeltallene legges til. Opprett et parameter ved å klikke på Legg til regel [+ Legg til regel](#). Du får da opp boksen vist nedenfor:

Legg til regel ✕

Definisjon *

▾

Beskrivelse

Bruk innstillinger for grenseverdier

Nedre grense / Grense	Nedre grense / Advarsel	Øvre grense / Advarsel
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Øvre grense / Grense		
<input type="text"/>		

Avbryt **Bekreft**

Fyll inn feltene, felter markert med rød stjerne er obligatorisk, avslutt med Bekreft:

- **Definisjon:** Her velger du hvilket nøkkeltall som skal gjenspeiles i forhold til rammene, f.eks «Andel fastrente».
- **Parameter 1:** Angis dersom nøkkeltallet forholder seg til *ett* parameter, f.eks «Del av kapitalbinding er mindre enn X år».
- **Parameter 2:** Angis dersom nøkkeltallet forholder seg til *to* parametre, f.eks «Del av rentebinding er mellom X år og Y år».
- **Beskrivelse:** Mulighet til å legge inn egen beskrivelse av nøkkeltallet.
- **Nedre grense / Grense:** Den absolutte nederste grensen som nøkkeltallet må være innenfor. Dersom nøkkeltallet havner utenfor denne grensen vil analysen rapportere denne med rødt. Kan stå tom om det ikke er en nedre grense.
- **Nedre grense / Advarsel:** Den grensen som er så nær absolutt nederste grense at man ønsker advarsel. Dersom nøkkeltallet havner utenfor denne grensen (men innenfor absolutt nederste grense), vil analysen rapportere denne i gult. Kan stå tom om det ikke er en nedre grense.
- **Øvre grense / Advarsel:** Den grensen som er så nær absolutt øverste grense at man ønsker advarsel. Dersom nøkkeltallet havner utenfor denne grensen (men innenfor absolutt nederste grense), vil analysen rapportere denne i gult. Kan stå tom om det ikke er en øvre grense.
- **Øvre grense / Grense:** Den absolutte øverste grensen som nøkkeltallet må være innenfor. Dersom nøkkeltallet havner utenfor denne grensen vil analysen rapportere denne med rødt. Kan stå tom om det ikke er en øvre grense.

Etter at de ønskede nøkkeltallene er lagt inn, kan det opprettede finansreglementet kjøres under Analyse -> Finansreglement ved å klikke på **Kjør finansreglement**. Analysen med fargekoder og nøkkeltall vil da vises.

Kvartalsvis	Inkludere derivater	Inkludere fornyelser	Merkning i simulert portefølje Budgettert lån 2017, Budgettert lån 2018, Budgettert lån 2019, Budgettert lån 2020	Rentescenario Parallell forskyvning i markedsdato (100.0)	Grenseverdier			
					28.07.2016	28.10.2016	28.01.2017	28.04.2017
Andel gjeld største långiver	10,00 - 80,00				58,60%	67,40%	67,39%	55,55%
Andel fastrente	33,33 - 66,67				69,89%	80,12%	80,14%	65,94%
Vektet snitt løpetid (durasjon)	1,00 - 15,00				7,68 År	8,21 År	7,96 År	7,75 År
Kapitalbinding	1,00 - 15,00				7,68 År	8,21 År	7,96 År	7,75 År

Dersom du har opprette en et finansreglement som er fremoverskuende, kan du enkelt kopiere reglementet for å lage et identisk reglement som er bakoverskuende. Klikk på **+ Kopiere rapport**, og gi den kopierte rapporten navn f.eks «Finansreglement x kommune historisk».

Du kommer så inn på detaljsiden for det kopierte reglementet. Klikk så på Endre **Endre** for å endre Analyse måte fra Fremover til Bakover. Det kopierte reglementet viser nå analysen i historisk perspektiv.

Når finansreglementet er opprettet, ligger den under Finansreglement først som et Privat reglement, indikert ved **PRIVAT**. Du kan enkelt gjøre reglementet tilgjengelig for andre brukere ved å klikke på linjen for reglementet (*ikke Kjør finansreglement*), og velge Publisere som **Publisert som** og *Publisert finansreglement for denne organisasjonen*.

TIPS! Du kan velge å legge til simulerte lån, hensynte fornyelser, derivater og rentescenario i et fremoverskuende finansreglement. Slik kan du enkelt se om et fremtidig låneopptak vil medføre brudd på rammer.

OPPRETTE EGNE RAPPORTER

Rapporter er enklere å opprette enn du tror, ikke vær redd for å prøve deg fram!

Under hovedmenyen Rapporter, klikk på **Ny rapport** øverst i høyre hjørne. Du får da forskjellige valg om hvilken rapporttype du kan benytte, og du må vurdere om du trenger å se rapporten over en periode med flere år (faste perioder), eller bare se status for en spesifikk dag (spot). Se eget avsnitt for beskrivelse av de ulike rapporttypene.

Velg en rapporttype

+ Faste perioder

+ Egendefinert enkeltperiode

+ Balanserapport (spot)

+ Kontantstrøm

+ Transaksjonsrapport

Når du har valgt ønsket rapportmal må du sette et Navn på rapporten, og eventuelt en nærmere beskrivelse. Ta stilling til om rapporten skal vises som Sammendrag (kun summer) eller Detaljer (alle avtaler og summer), Periodevis eller Indikator, se beskrivelse under avsnittet Rapporter.

Videre angir eventuell gruppering under *Gruppe bibliotek*, samt hvilke indikatorer du ønsker i rapporten under *Kolonne bibliotek*. Det er mange mulige valgmuligheter, og vi anbefaler å forsøke ulike varianter for å se hvilket oppsett man selv foretrekker. Erfaringsmessig har vi sett at rapporten kan bli uoversiktlig hvis man har mer enn to grupper.

Du kan selv bestemme i hvilken rekkefølge grupper og kolonner skal vises i en rapport, og på den måten hvordan den ser ut i et Excel-ark hvis du velger å eksportere den. Du kan enkelt endre rekkefølgen ved å flytte (dra og slipp) valgt indikator opp eller ned i vinduet.

Klikk Bekreft, og velg deretter Kjør rapport **Kjør rapport** for å se hvordan rapporten fremstilles.

Ny rapport

Navn

Beskrivelse

Generelle innstillinger

Sortere etter
Velg en verdi

Innstillinger for swap og leasing

Spesifiseringsnivå swap

Spesifiseringsnivå leasing

Grupper

Velg en gruppe

Kolonner

Velg en kolonne

Når rapporten først er opprettet, er det enkelt å endre rapporten ved å klikke på Endre-knappen , enten inne i selve rapporten, eller fra oversikten over alle rapportene, ved å klikke på den aktuelle rapportlinjen.

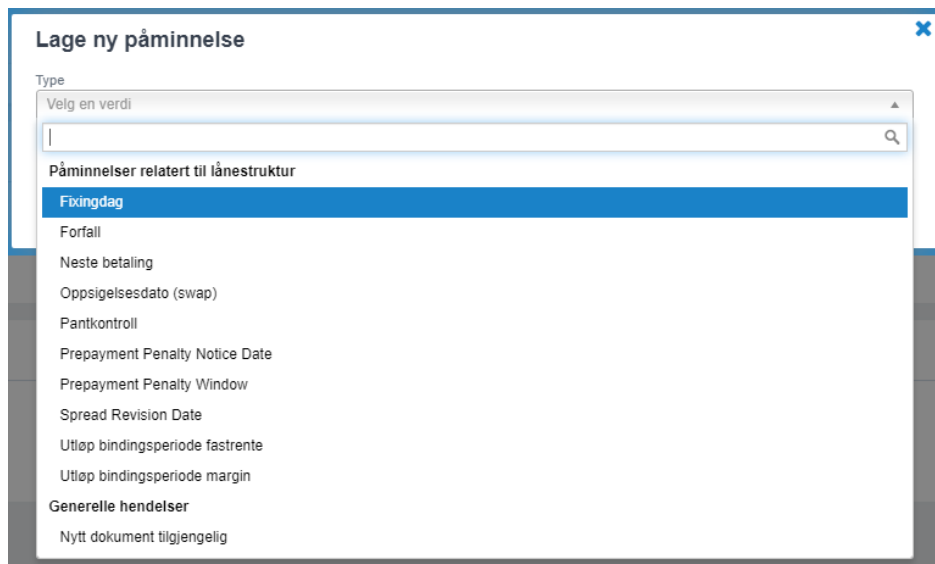
TIPS! Variér oppsettet ved å veksle mellom innstillingene Periodevis og Indikator i rapport med Faste perioder for å se hvilket oppsett som du selv finner mest oversiktlig.

PÅMINNELSER

Nedenfor ser du hvordan du lager påminnelser tilsendt på e-post, basert på ulike typer hendelser. Først klikker du på knappen øverst til høyre .

Deretter klikker du på «Ny påminnelse» øverst til høyre på siden.

Du får da opp følgende boks, hvor du i nedtrekklisen velger hendelsestypen du ønsker å opprette påminnelsen på:

Lage ny påminnelse ✕

Type

Velg en verdi

| 🔍

Påminnelser relatert til lånestruktur

- Fixingdag**
- Forfall
- Neste betaling
- Oppsigelsesdato (swap)
- Pantkontroll
- Prepayment Penalty Notice Date
- Prepayment Penalty Window
- Spread Revision Date
- Utløp bindingsperiode fastrente
- Utløp bindingsperiode margin

Generelle hendelser

- Nytt dokument tilgjengelig

Velg deretter Tid for påminnelse før hendelse. Merk at du kan legge opp flere påminnelser per hendelse, f.eks som nedenfor:

Lage ny påminnelse ✕

Type

Neste betaling ✕ ▾

Tid for påminnelse for hendelse

To uker på forhånd ✕ | En dag på forhånd ✕

Opprett filter knyttet til denne påminnelsen

Avbryt | **Bekreft**

Om du ønsker kan du opprette et filter tilknyttet påminnelsen, dvs at du kan velge å få påminnelser kun på utvalgte kriterier, f.eks kun på fastrentelån, lån med sertifikatvilkår, Husbanklån osv. Se eget avsnitt for opprettelse av filter.

SYSTEMADMINISTRASJON

I denne delen finner du tips til hvordan du konfigurerer systemet slik at det blir så enkelt å arbeide i som mulig.

Administrasjon

 Organisasjon innstillinger
 Innstillinger for dokumentmodul
 Organisasjons enheter
 Import av filer
 Budsjetter
 Tredjeparter

I denne fanen kan du som administrator:

- legge til flere enheter i organisasjonen
- legge til nye brukere og administrere rettighetene deres
- legge til egne motparter
- opprette egne filter

OVERORDNET STRUKTUR

Den administrative strukturen i systemet er bygd opp slik:

- Det høyeste nivået er **organisasjonen**, altså en kommune, fylke eller f.eks. et selskap.
- Under organisasjonen kobles det til en eller flere **enheter**, og det er i enheten lånene er registrert. Ofte er det bare kommunen som er enheten, men f.eks. kan en kommune som eier et eller flere KF få dette selskapet koblet til av oss.
- Under organisasjonen opprettes det **brukere** som får tildelt rettigheter, for eksempel innsynsrett eller endringsrett, til en eller flere enheter.
- Organisasjonen har eksterne **motparter**, for eksempel KBN eller banker som organisasjonen eller enheten har avtaler med. I tillegg kan det opprettes interne motparter, dersom det er interne låneavtaler avtaler mellom kommunen og ett av selskapene. Interne lån vil ikke påvirke porteføljens volum eller nøkkeltall mot lån eksterne långivere.
- Hos hver organisasjon anbefaler vi at minst en person er registrert som **administrator**, og at administrator oppretter andre brukere og styrer rettigheter i organisasjonen.

OPPRETTE NYE BRUKERE

Administrator for organisasjonen har adgang til selv å opprette brukere.

Ny bruker opprettes under Administrasjon → Organisasjon innstillinger. Under avsnittet «Brukere i organisasjonen» klikker du på «Lage ny bruker». Følgende boks må da fylles ut:

Lage ny bruker I organisasjon Demo kommune ✕

Identifikasjon

Brukernavn *

E-post *

Fullt navn *

Konfigurering

Språk *

English
▼

Åpne detaljer etter lagring

Avbryt
Bekreft

- **Brukernavn:** Benytt brukerens **e-postadresse** som brukernavn da dette er unikt. Personnavn er ikke unike (selv om personene er det!), bruk av personnavn vil gi feilmelding.
- **E-post:** Legg inn e-postadressen for brukerens arbeidssted.
- **Fullt navn:** Legg inn navn.
- **Språk:** Velg relevant språk, f.eks norsk.

Når du har fylt ut opplysningene for den nye brukeren, klikker du på «Bekreft». Du kommer da til detaljbildet for brukeren, hvor to trinn gjenstår før brukeren er opprettet.

- Brukeren må tildeles relevante rettigheter. Det gjøres under avsnittet Tilhørighet, klikk på [Endre tilhørighet](#). Du må velge om brukeren skal ha rettighet til å Lese eller Endre Ingen Lese Endre. En ansatt på økonomiavdelingen som skal registrere lån må ha endretilgang, mens f.eks en rådmann kan gis lesetilgang for kun å ha innsyn.
- Til sist må brukeren aktiveres. Dette gjøres ved å klikke på Aktiver-knappen Aktiver øverst på siden. Når brukeren er aktivert sendes det automatisk en e-post til brukeren fra KBN Finans med bekreftelse på opprettet bruker.

Passord tildeles ved at brukeren (eller administratoren) bestiller opp dette i «Forgot you password?» på påloggingssiden.

Når en ansatt ikke lenger skal ha tilgang til KBN Finans, må administrator klikke seg inn på den aktuelle brukerens detaljer under Administrasjon -> Brukere i organisasjon, og deretter velge Handlinger og Inaktivere.

OPPRETTE EGENDEFINERT RENTEINDEKS (F.EKS. KLP PT-RENTE)

I noen tilfeller kan det være nyttig å opprette en såkalt egendefinert renteindeks. Dette gjelder for renter som ikke er tilgjengelige fra før i KBN Finans, f.eks. KLP sin PT-rente. Her er noen fordeler ved å opprette en slik indeks:

- Renten oppdateres kun ett sted, som får virkning for alle lån tilknyttet produktet, i stedet for at hvert enkelt lån må oppdateres.
- Renteindeksen kan gis en rentekurve som du definerer selv, slik at markedets forventning til fremtidig utvikling ivaretas i nedbetalingsplanen og analyser

Egendefinert renteindeks opprettes og vedlikeholdes manuelt av administrator, og renteendringen legges inn på ny kjent rente trer i kraft for produktet.

Vi vil her vise hvordan du oppretter du en egendefinert renteindeks, med KLP sin PT-rente som eksempel.

Gå inn i Administrasjon, deretter [Organisasjon innstillinger](#) og ned til [Opprett ny egendefinert renteindeks](#). Du får da frem følgende boks:

Identifikasjon

Kode *	Navn *	Fixing frekvens
<input type="text"/>	<input type="text"/>	Fixing frekvens ▼
Hensyn til fremtidige renter *		
Rentekurve pluss margin ▼		
Indeks *	Anslått margin	
Velg en verdi ▼	<input type="text"/>	

Åpne detaljer etter lagring Avbryt

Kode * Legg inn en kode som du selv definerer (f.eks. seks bokstaver og tall i kombinasjon). Merk at dersom koden er brukt fra før i systemet så vil du måtte endre den.

Navn * Legg inn navnet som skal vises på produktet. I dette tilfellet skal navnet være **KLP PT-rente** (må være eksakt for at produktet skal fremstilles korrekt i systemet).

Fixing frekvens Kan stå blank, velges kun dersom produktet har en rentefastsettelsesfrekvens som på forhånd er kjent.

Hensyn til fremtidige renter * Her tar du stilling til om renteproduktet skal ha en framtidig rentekurve eller ikke.

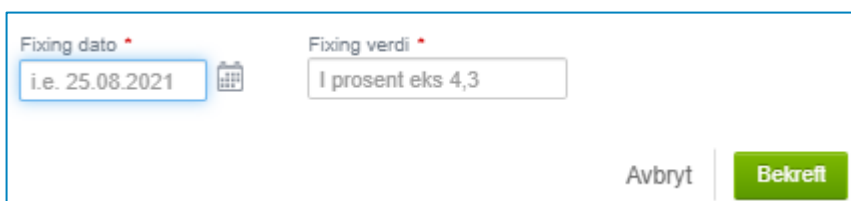
- **Sist registrerte rente:** Fremtidige terminer i nedbetalingsplanen vil kun vise nettopp sist registrerte rente fram til sluttdato, altså ingen rentekurve.
- **Rentekurve pluss margin:** Fremtidige terminer baseres på en kjent **Indeks *** (f.eks. 3m NIBOR) med en **Anslått margin** du selv velger. F.eks. kan den anslåtte marginen tilsvare det som er standard margin på et langt NIBOR-lån.

Klikk deretter på .

Du kommer nå inn i bildet for å legge til renter på indeksen du har opprettet. Du har nå to alternative måter å registrere rentene i indeksen på.

A) En rentesats av gangen.

Klikk på [Legg til fixing](#) og legg inn Fixing dato (når renten gjelder fra) og Fixing verdi (rentesatsen nominelt). Dette alternativet egner seg best når du allerede har opprettet en indeks, og bare skal oppdatere med nyeste renteendring.

B) Flere rentesatser samtidig.

Dersom du har mange rentesatser du ønsker å registrere, som kan være aktuelt første gang du oppretter indeksen, kan du klikke på [Oppdater Excel fil](#) for å legge inn flere rentesatser og datoer i en Excel-mal. Klikk først på [Laste opp Excel mal](#), og legg deretter inn datoer og renter i malen, som du deretter laster opp igjen ved å klikke på [Velg fil](#).

Ved førstegangs opprettelse av renteindeksen, må indeksen aktiveres innen den kan benyttes. Klikk på [Aktiver](#) på den røde linjen øverst på skjermen for å gjøre dette.

Den egendefinerte renteindeksen er nå opprettet og klar til å legges til under lånedetaljer på de aktuelle lånene.

FASE ELLER SYKLUS VED ENDRING AV RENTE?

Et ofte stilt spørsmål er om man bør benytte funksjonen Fase eller Syklus ved renteendringer. Vi vil her forklare de viktigste forskjellene ved disse alternativene.

Syklus er enklest å benytte, men mest egnet for løpende renteendringer på lån med flytende rente. Du kan ikke endre betalingsfrekvens, eller justeringsmetode for dato. Om du benytter syklus for fastrente vil beregning for rentebinding bli riktig, men i rapportering risikerer du å få feil nøkkeltall for «Tid til utløp rentefase», og «Fastrente utløpsdato» fremkommer ikke (se eksempel nederst).

Fase krever litt flere steg ved at lånet først må settes til utkast, men bør spesielt benyttes dersom det er en fastrente inne i bildet. Fase gir også mulighet til å endre lånets betalingsfrekvens. I tillegg vil det i rapporter vises riktig informasjon om «Fastrente utløpsdato» og «Tid til utløp fastrente» som supplerende informasjon til «Rentebinding».

Nedenfor vises en rapport for to identiske lån med 5 års fastrente, hvorav det ene har fastrenten registrert under Syklus, og det andre har fastrente registrert ved Fase. Vi ser da at lånet med Syklus viser mangelfull informasjon, men lånet med Fase fremstilles riktig.

Grupper	Tid til utløp rentefase	Rentebinding	Fastrente utløpsdato	Slutt dato
Total	12,50 År	4,44 År	N/A	N/A
■ Test fase 123	✓ 5,00 År	✓ 4,44 År	✓ 25.08.2026	✓ 26.08.2041
■ Test syklus 123	✗ 20,00 År	✓ 4,44 År	✗	✓ 26.08.2041

BEGREPER OG NØKKELTALL

Nedenfor finner du en forklaring på en del av begreper og nøkkeltall du vil se i KBN Finans. Ta kontakt med din kundeansvarlige dersom du trenger hjelp.

Egendefinert rente

En rentesats man selv angir på et produkt. Rentesaften er ikke tilknyttet en rentekurve (implisitt kurve, se Markedsdata), men behandles allikevel som en flytende rente.

Fase

Et lån kan ha en til flere faser. En fase er en periode for lånet med et gitt renteprodukt, rentesats eller margin. Fasen kan være historisk, gjeldende, eller fremtidig. Et lån som f.eks har hatt p.t.-rente ved oppstart, men som nå har fastrente, vil ha tre faser: Fase 1/3 er fasen med p.t.-rente. Fase 2/3 er nåværende fase med fastrente. Fase 3/3 er fremtidig fase hvor det ikke er tatt stilling til renteprodukt. Fase 3/3 vil for lånene i KBN være tilknyttet 3-mnd NIBOR med gjeldende flytende margin. Ved registrering av lån med fastrente, avgrensens fastrenteperioden ved å legge til en fase. Dersom man ikke allerede har avtalt ny fastrente, anbefales å legge til en *ny usikker flytenderente fase* tilknyttet f.eks 3 mnd NIBOR med en gitt margin.

Fase alternativer

Ny avtalt fase (uten kalenderpåminnelse)	Brukes når man VET hva slags ny fase lånet skal ha, den er altså AVTALT. Denne fasen gir ingen påminnelse i kalenderfunksjon, fordi fasen allerede er bestemt.
Ny usikker fastrente fase (m/kalenderpåminnelse)	Brukes når man ANTAR å inngå en ny fremtidig fastrente, men den er ikke inngått, altså er den USIKKER. Man velger en swapindeks, inkl. antatt margin. Nedbetalingsplan viser da fasen med fremtidig/implisitt swaprente, inkl. margin. Denne fasen gir kalenderpåminnelse, dvs man får gult varsel i kalender på fasens startdato.
Ny usikker flytenderente fase (m/kalenderpåminnelse)	Brukes når man ANTAR å inngå en ny flytende rente, men den er ikke inngått, altså er den USIKKER. Man velger en flytende indeks, inkl. antatt margin. Nedbetalingsplan viser da fasen med fremtidig/implisitt flytenderente, inkl. margin. Denne fasen gir kalenderpåminnelse, dvs man får gult varsel i kalender på fasens startdato.

Filter

Filter brukes for å vise filtrere ut ulike deler av en portefølje. Det er lurt å gi filteret et tydelig navn, se eget avsnitt om Filter.

Frekvens

Dette beskriver med hvilken periode/tidsforløp betalinger eller fixinger gjennomføres.

Felles filter

Utvalgsregler for rapporter og analyser opprettes av administrator for organisasjonen, og deretter kan alle i organisasjonen se og bruke dem. Det brukes et filter for å vise ulike deler av en portefølje. Det er lurt å gi filteret et beskrivende navn.

Forskuddsrente betaling

Valg under opprettelse av låneavtale. Velges dersom rente skal betales på forskudd. Det normale er etterskuddsvis rentebetaling, altså benyttes ikke dette valget for ordinære lån.

Forlengelses innstillinger

En måte å angi hvordan du forventer at et lån refinansieres ved forfall. Hvis du fyller ut dette feltet, kan systemet lage en prognose for hvordan en portefølje med forventet refinansiering, basert på innlagte antakelser eller regler, vil utvikles i fremtiden. Du kan legge inn slike antakelser inne på lånedetaljer for hvert lån.

Hedge prosent

Dette nøkkeltallet viser andelen av porteføljen med flytende rente som er beskyttet med swapper (derivat). Ordinære fastrentelån er ikke inkludert.

Justeringsmetode / betalingsdato

Innstilling som styrer hvordan en termin justeres dersom terminen faller på en ikke-bankdag (f.eks helg). F.eks vil Modifisert påfølgende innebære at en termin som forfaller på en lørdag vil flyttes til påfølgende mandag, med mindre den påfølgende mandagen er i ny måned. I såfall flyttes termindato til foregående fredag.

Kapitalbinding

Den vektete gjennomsnittlige *kapitalbindingen* for lånet (kapitalen, ikke renten). Eksempel:

- Dersom lånet har 10 års løpetid, og er *avdragsfritt* frem til forfall, vil kapitalbinding være 10 ved lånets start.
- Dersom lånet har løpende avdrag (nedbetalingslån) og betales ned til null etter 10 år, vil kapitalbinding være 5 ved lånets start. Her har man altså binding (forpliktelse) på halvparten så mye kapital (gjeld) gjennom løpetiden sammenlignet med lånet som er avdragsfritt hele løpetiden.

Nøkkeltallet kan variere fra begrepet tid til forfall dersom det finnes klausuler for oppsigelse. For en hel portefølje er kapitalbindingen å være det veide kapitalbindingssnittet for alle lån i porteføljen på beregningsdagen.

KAPITALISERTE RENTER

Valg under opprettelse av låneavtale. Ved å huke av for kapitaliserte renter, så vil påløpt rentebeløp tillegges lånets hovedstol, som vil øke for hver termin. Benyttes normalt ikke for ordinære lån.

LEI

Begrepet er en forkortelse for Legal Entity Identifier, og skal brukes ved EMIR-rapportering. Hvis du trenger en kode for en motpart, kan du søke på www.lei-lookup.com.

Lånetype

Dette er den produktformen det handler om basert på balanse. Den kan altså være gjeld, derivat, tilgang og lignende.

Långiver

Begrepet betegner den parten som låner ut kapital. I rapportfunksjonen finner du også begrepene Utlåner/kode, Utlåner/LEI og Utlåner/motpartsnavn. Det kan være flere utlånere i et syndikert lån.

Merker

Merker er identifikatorer som kan settes på enkeltlån. Benyttes f.eks på lån i Simulert portefølje, for å gjøre det mulig å benytte lånene i Analyse og Rapport. Flere lån kan ha samme merke, f.eks kan man velge sette merket «Selvkost» på alle lån som kun går til selvkost, om man har en slik inndeling. Man kan også opprette filter som filtrerer etter merker man har på lån.

Modifisert foregående

Hvis renteforfall, betalingsforfall eller annen relevant dag faller på en dag som ikke er en bankdag, vil den forskyves til påfølgende bankdag i samme kalendermåned, dersom det er mulig. Er det ikke mulig, skal renteforfall, betalingsforfall eller annen relevant dag legges til første foregående bankdag.

Modifisert påfølgende

Hvis en betalingsdag faller på en helgedag, flyttes denne dagen til første foregående bankdag, bortsett fra i situasjoner hvor justeringen fører til at den nye dagen havner i forrige måned. I så fall flyttes dagen frem til første mulige bankdag.

Motpart

Begrepet brukes for å beskrive organisasjonen eller enheten man har inngått en derivatavtale med. Dette kan være eksterne parter som banker, men også interne, noe som for eksempel er tilfelle hvis et eiendomsselskap og en kommune inngår en derivatavtale som en renteswap.

Motpartkode

En motpartkode må angis i systemet, og det er dette begrepet systemet bruker for å identifisere en enhet, organisasjon eller lignende. Denne er ofte allerede lagt inn, og som bruker trenger man sjelden å legge inn slike. Hvis du legger til nye enheter eller motparter, må du opprette en slik kode. Prøv å holde deg til seks bokstaver, og velg en så logisk motpartkode som mulig.

Motpartnavn

Kan også vises som «Navn på selskap/kommune» i enkelte rapporter. Dette er et begrep som viser enhetens navn, for eksempel Demo kommune havn KF.

Nominelt beløp (derivat)

Størrelsen på derivatene i porteføljen, og beregnes uten å ta hensyn til forandringer på beregningsdagen.

Nominelt derivat/gjeld

Dette nøkkeltallet viser totalen av det nominelle beløpet av utestående derivat delt på utestående gjeld.

Organisasjonsfilter

Opprettes for å følge enkeltenheter i en organisasjon.

Produkt

Navnet på låneproduktet. Under Avtaletype Gjeld finner du for eksempel produktene: Lån, kredittfasilitet, byggelån, fleksibelt lån og så videre.

Påløpt rente

Påløpt rente beregnes fra første angitte dato til siste dato. Den beregnes ved hjelp av kapitalens størrelse, rentesatsen, renteberegningsmetoden og løpetiden. I KBN Finans beregner systemet rente fra og med første dato og frem til den siste datoen.

Rammelån

Låneprodukter som byggelån, sjekkonto, lånefasilitet, sertifikatprogram. Systemet tillater at man setter et rammebeløp for disse produktene.

Registrert dato

Dette er som regel den dagen avtalen ble inngått. Det er viktig at denne legges riktig inn i systemet, for det er denne datoen som bestemmer om en avtale er bindene og dermed skal inkluderes i en portefølje.

Rente (30/360)

For å få en enhetlig beregning av rentekostnaden dersom gjeldsporteføljen har flere renteberegningsmetoder, er systemets grunninnstilling satt til å vise renten som om den var 30/360, dvs som at hver måned har 30 dager, og året har 360 dager.

Rentescenario

Det er i Rapporter og Analyse mulig å legge til Rentescenario. Et rentescenario innebærer at den implisitte rentekurven (se Markedsdata) parallellforskyves opp eller ned med et egendefinert antall basispunkter (100 bp er 1%). Scenarioet vil kun slå inn på lån den tid de har flytende rente, lån med fastrente beregnes som fast i fastrenteperioden.

Rentebinding

Den vektete gjennomsnittlig *rentebinding* for låne (renten, ikke gjelden/kapitalen). Eksempel:

- Dersom en rente har 10 års binding (fastrente), og har like stor hovedstol for hele bindingstiden (avdragsfritt lån), så vil rentebinding være 10 ved rentens start.
- Dersom renten følger en lineær avdragsprofil som gjør at hovedstol ender i null etter 10 år, vil rentebinding ved start være 5. Her har man altså bundet halvparten så mye gjennom bindingstiden. For enkeltlån er det denne avtalens siste renteperiode som styrer beregningen.
- Et lån tilknyttet 3 mnd NIBOR, vil ved start av en 3 mnd periode ha rentebinding på 0,25, dvs 3/12 av et år.
- Et lån tilknyttet KBNs p.t.-rente viser rentebinding null, da renten kan endres med 14 dagers varsel, også inne i en termin.

Rentetype

I systemet kan man velge mellom to rentetyper: fast eller flytende. *OBS! Rente på sertifikat blir beregnet som fast selv om den ofte er kort.*

Restgjeld etter termin

Lånets eller porteføljens restgjeld, etter at forfalt termin er betalt.

VANLIGE SPØRSMÅL

SPØRSMÅL: *Hva gjør jeg hvis jeg glemmer passordet mitt?*

SVAR: På innloggingssiden finner du en lenke du kan klikke på for å nullstille ditt gamle passord. Da genereres et nytt passord sendt til e-postadressen som du registrerte.

SPØRSMÅL: *Jeg har fått tilgang til KBN Finans, men ser ingen lån?*

Svar: Administrator som har opprettet deg har glemt å ta stilling til om du skal ha Lesetilgang eller Endretilgang. Ta kontakt med din administrator.

SPØRSMÅL: *Registrerte lån eller avtaler mangler fra porteføljeoversikten?*

SVAR: Sjekk om du benytter et Filter, velg i såfall å vise Alle lån. Sjekk også om du har klikket av/på visning av f.eks Lån eller Derivat

Alle LÅN DERIVAT VERDIPAPIR Alle LØPENDE FORFALT

SPØRSMÅL: *Vi har opprettet et nytt utviklingsselskap som skal ha egen gjeld. Hvordan får jeg inn dette selskapet?*

SVAR: Alle selskap må opprettes av KBN først. Hvis selskapet ikke er synlig under konsernet ditt, kan det skyldes at det ikke er lagt inn i KBNs database. Kontakt rådgiver eller kundegruppen for å få selskapet inn i databasen.

SPØRSMÅL: *Kan jeg legge inn lån med negativt fortegn for å bruke det som internlån?*

SVAR: Du kan ikke bruke minustegn. Men ved å kontakte KBN vil vi kunne bistå med å tilrettelegge for bruk av internlån, ved å opprette interne motparter og enheter.

SPØRSMÅL: *Kan jeg legge inn et annuitetslån?*

SVAR: Ja, men annuitetslån fungerer bare med fast rente. Du kan heller ikke gjøre endringer.

SPØRSMÅL: *Hva betyr modifisert påfølgende?*

SVAR: Dette er den vanligste metoden for å bestemme hvilke dager lån skal løpe, tilbakebetales eller rente skal beregnes på. Hvis en dag faller på en helgedag, flyttes denne dagen til neste mulige bankdag, bortsett fra i situasjoner hvor justeringen fører til at den nye dagen havner i neste måned. I så fall flyttes dagen tilbake til første mulige bankdag.

SPØRSMÅL: *Hva betyr modifisert foregående?*

SVAR: Hvis en dag faller på en helgedag, flyttes denne dagen til foregående bankdag, bortsett fra i situasjoner hvor justeringen fører til at den nye dagen havner i en annen måned. I så fall flyttes dagen fremover til første mulige bankdag.

SPØRSMÅL: Hvordan sletter jeg en avtale?

SVAR: Hvis avtalen fortsatt ligger som utkast, klikker du på knappen HANDLINGER oppe til høyre. Der kan du velge å slette avtalen. En avtale som er aktivert som Løpende, må først flyttes tilbake til utkast før den kan slettes.

SPØRSMÅL: Jeg ser ikke alle låneavtalene mine. Jeg ser de første, men de andre låneavtalene vises ikke når jeg skroller nedover.

SVAR: Den første siden lastes inn raskt, men av og til kan de påfølgende sidene være trege. Du kan klikke på lenken «Vis flere objekter» nederst på siden.